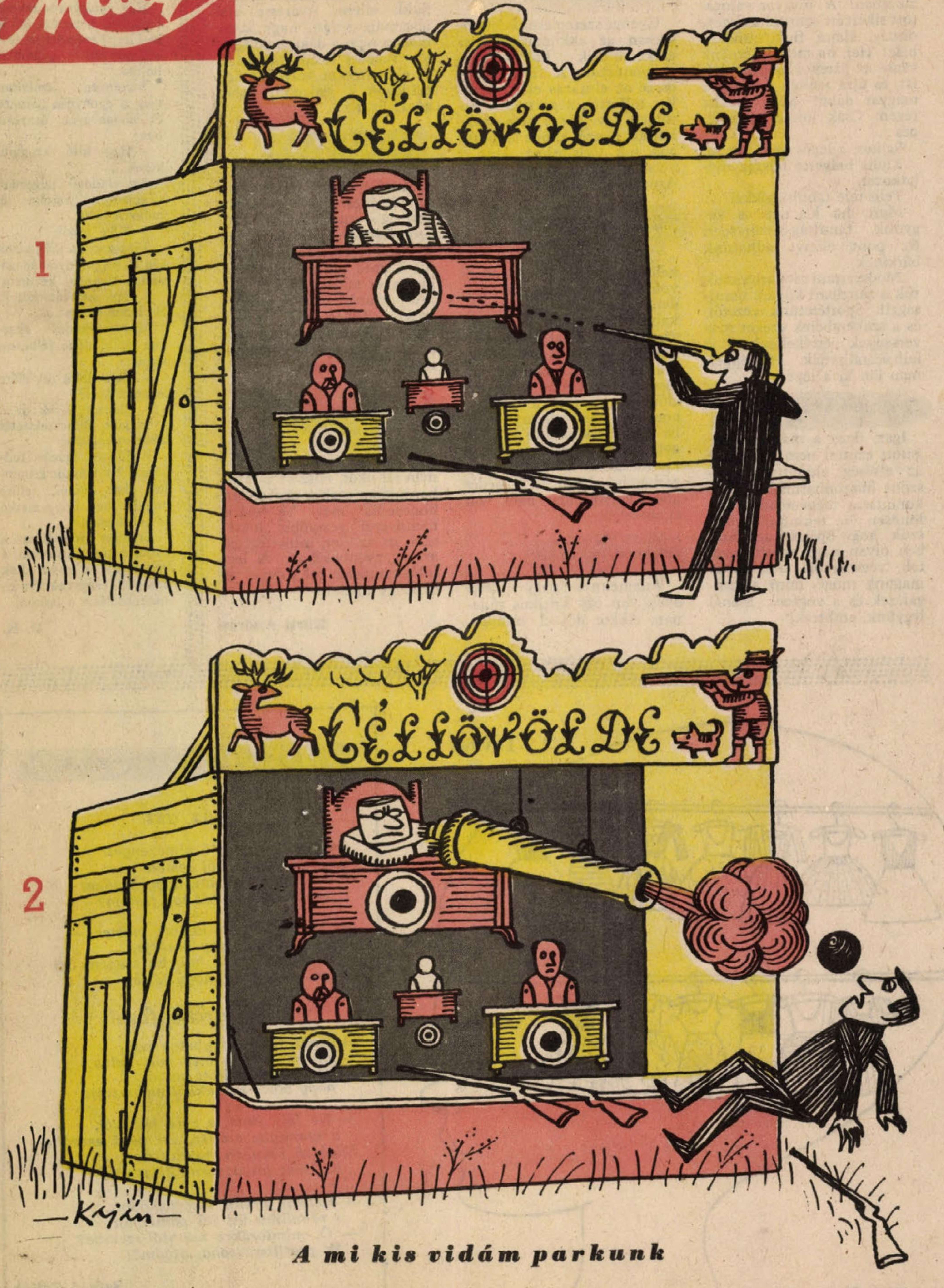
Ludas Matyi

XIX. évfolyam 18. szám

Ára: 1 forint

1963. május 2

A mi kis vidám parkunk

Kaján Tibor rajza

(Revünk a 8—9. oldalon)

Tanulságos nyilatkozatok

Biliárd Világbajnokság Zanzibárban! A magyar válogatott sikeréért szurkol az egész ország. Hajrá, fiúk, mindent bele! Hej, ha megtörhetnénk végre az aztékok hegemóniáját, és újra fennen lobogna a magyar dákó! Mint valaha régen. Csak jönne ki a lépés...

Sajnos, a lépés nem jött ki.

Kijött helyette félszáz nyilatkozat.

Telis-tele tanulságokkal.

Mert, ha kis nép is vagyunk, tanulság-leszűrésben tíz pont előnyt adhatunk bárkinek.

Módszertani csokorba szedtük a zanzibári kudarc tanulságait. Sportéletünk vezetői, és a szakemberek ezeket más versenyek értékelésekor is felhasználhatják. Ha éppen nem jön ki a lépés.

Egyrészt-másrészt elemzés:

Igaz, hogy a magyar válogatott ezúttal nem szólt bele az elsőség eldöntésébe, viszont huszonharmadik helye korántsem megvetendő. Különösen, ha tekintetbe veszszük, hogy hősies küzdelemben olyan nagy sportnemzetek versenyzőit utasítottuk magunk mögé, mint a szingalézek és a vogézek. Észnél legyünk, emberek!

Tudományos magyarázat:

Gyenge szereplésünket elsősorban az akklimatizálódási előkészületek hiányosságai magyarázzák. A fiúk mindössze az elutazás előtti heteket töltötték a gázrezsók sütőiben. Így persze nem szokhattak hozzá ahhoz a plusz 294 fok Celsiushoz, ami a verseny színterén várt rájuk. Árnyékban!

Tárgyilagos értékelés:

Csűrés-csavarás nélkül be kell ismernünk, hogy jobbak voltunk ellenfeleinknél. Minden tekintetben. Klasszisokkal. Másutt volt a baj. Nem számoltunk azzal, hogy partnereink esetleg ismét előrukkolnak valami technikai újítással. Mint tavaly és tavalyelőtt. És amit nem vártunk, pontosan bekövetkezett. Hiába sikerültek rendre a fiúk gyönyörű keresztduplái és kontra-falsai, az aztékok sugárhajtású dákói és oktaéder alakú golyói ellen nem volt ellenszerük.

Lélektani indokolás:

Valamennyi nagy versenyen van egy kritikus pillanat. Akkor dől el minden. Ha például Kudelka a Borembukk elleni, nyerésre álló játszmája során, nagy izgalmában nem a dákó boldogabbik végével kezdi taszigálni az elefántcsont golyókat, felkerülünk a győzelmi dobogóra! Ez fix!

Tetemrehívás:

Meddig késlekednek még az illetékesek?! A zanzibári vereség — intő jel. A vég kezdete. Gyökeres fordulatra van szükség. Haladéktalanul, Hannibal ante portas! Új stratégia és új taktika nélkül biliárdsportunk útja a nihilbe vezet. Tehát: Új edzésrendet! Fiatalítást! Külföldi túrákat! A lesszabály módosítását! Több uszodát!

Optimista szemlélet:

Biliárdsportunk jelenlegi helyzete semmi aggodalomra nem ad okot. Hisz ez a játék hazánkban csak a jövő héten honosodik meg. És máris mennyivel pezsgőbb, lüktetőbb itt az élet, mint teszem azt, a gyephokiban. A legfőbb tanulság: fel a fejjel és csak így tovább!

Kürti András

LE A BÜROKRÁCIÁVAL!

Pillanatkép a Perc-közből

Egy verőfényes tavaszi reggelen betértem az V. kerület, Perc-közben levő szövetkezeti gyümölcsboltba.

Szerényen szólaltam meg a gyönyörű narancs- és almahegyek árnyékában:

– Egy kiló krumplit kérek...

Az eladónő szigorúan végignézett rajtam és imígyen szólt:

– Mibe teszi?

Eme zordon szűkszavúság és szigor nyomán zavartan dadogni kezdtem:

– Egy zacskót kérek. Ha lenne szíves...

Magyarázkodni akartam az eladónő félbeszakított:

– Nem tudta ezt előre megmondani?

– Elnézést kérek, de ...

– megint félbeszakította mondanivalómat:

– Ennyit igazán tudhatna! Ha máskor krumplit akar vinni, előre mondja meg, hogy zacskó is kell hozzá!

Javulást fogadtam a kartársnőnek, átvettem a burgonyát és rossz diák módjára, szégyenkezve kisomfordáltam a boltból.

U. K.

Tavasz

Kaján Tibor rajza

FESTŐI KÖLTEMÉNYEK

Az akt

Az absztrakt festő elmerengett
Egy ötszögletű női testen:
Mi rossz van abban, hogy a nőket
Ilyennek látom, hát így festem?

— Sose búsuljon, kedves mester, —
Így vigasztalta egy barátja,
— Csak az volna baj, ha szegény nő
Olyan is lenne, ahogy látja.

Az arcképfestő

A portréfestő nagybeteg volt,
jóformán félig meg volt halva,
A jó plébános eljött hozzá,
hogy bölcs szavakkal vigasztalja.

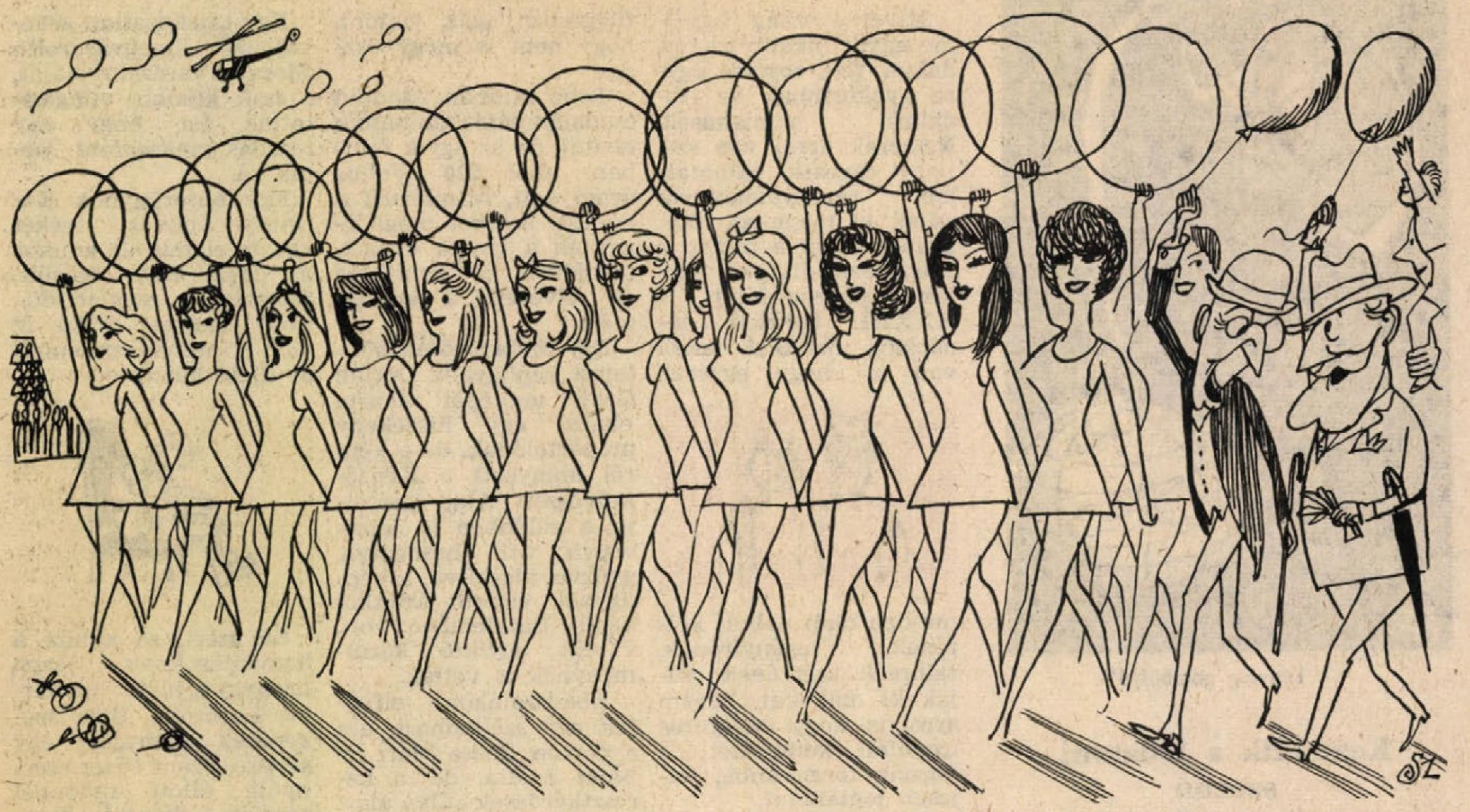
— Ne félj, fiam, a zord haláltól,
a mennybe szállsz, ezt vésd eszedbe,
Sugárzó fényben mindörökre
az Urat látod szemtől-szembe.

A szegény piktor megrázkódott,
s rémülten ült fel pamlagán:
— Ó, mindörökre szemtől-szembe?
És profilban soha, atyám?!

Szőnyi Zoltán

MÁJUS ELSEJÉN

Szűr-Szabó József rajza

– Mit szólsz hozzá, kérlek alássan, évről évre szívesebben jövök a felvonulásra!

UGYANAZ A TÖRTÉNET

LÍRÁBAN ÉS PRÓZÁBAN ELBESZÉLVE

Lírában

Az emberi szív kiismerhetetlen.

X., a Bámexbumfért tisztviselője, aki húsz évig boldogan élt a feleségével, egy napon rádöbbent arra, hogy boldogtalan. Vajon milyen emlékek, élmények, vágyak, gondolatok, tapasztalatok juttatták el idáig?

Ki tudja? Senki. Titok.

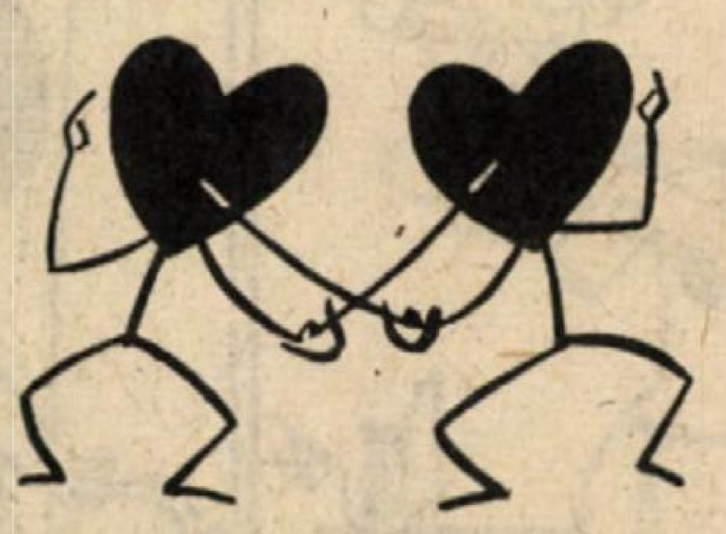
X. csakhamar rájött arra, hogy a házasságával baj van. A felesége szereti őt, ő is a feleségét, mégsem boldog. Vajon miért? — faggatta önmagát álmatlan éjszakákon. — Mi történt?

Az élet csupa rejtély.

Az asszony, akivel húsz esztendőt töltött együtt, aggódva figyelte a férjét, és nap mint nap a kedvenc ételeit főzte, hogy vidámságot csaljon a szívébe, de eredménytelenül. X.-né nem vette észre, hogy a férje olyan, mint egy árnyékban álló, napfény után vágyó öreg platánfa... Ennek a platánfának kínálgatott tojásos nokkedlit és bablevest, csülökkel.

Néhány héttel később X. elhatározta, hogy elköltözik hazulról. Az asszony sírt, könyörgött, fenyegetőzött, de a férfi nem hallotta: tehetetlenül úszott az érzelmek tajtékos, mély vizében, és valahol a lelke mélyén — tisztán hallotta — tücsök cirpelt.

Miért éppen tücsök? És miért éppen az ő lelkében? És miért nem hallotta ezelőtt? Furcsa! Nagyon furcsa...

Amikor elment hazulról, az ajtóban megállt és visszanézett. Az asszony tüntetően hátat fordított neki. X. keserűen arra gondolt: istenkém, ezzel az ellenséges háttal éltem együtt húsz évig! Hova tettem a szemem? És sírt, sírt, de hangtalanul, befelé a gyomrába.

X. végül is meglelte a boldogságot egy ifjú leány oldalán, akit a válóper lezajlása után azonnal nőül vett. Ennek a harmatos, ifjú leánynak a szemében megtalálta azt a csillagot, amelyet addig hiába keresett élete mennyboltozatán. Az új asszony huszonöt évvel fiatalabb volt X.-nél, de a szerelem áthidalta közöttük a korkülönbséget.

Két év múlva X. ismét azt érezte, hogy boldogtalan. Hát nem furcsa? Vajon milyen utak, ösvények, csapások, gázlók vezették ehhez a felismeréshez?

Ki tudja? Senki. Titok.

X., mindenki meglepetésére, visszatért az első feleségéhez, ahhoz az asszonyhoz, akivel együtt húsz esztendőt morzsolt le az életéből. Visszasírta, visszakönyörögte magát. Az asszony először nem állt szóba vele, hátat fordított neki, de a férfi nem hagyta magát: a hátának beszélt, és miközben rimánkodott, úgy látta, mintha a felesége háta könnyes szemmel mosolygott volna.

Egy évvel később X., ismét arra ébredt, hogy boldogtalan, és harmadszor is elindult a boldogság után.

Prózában

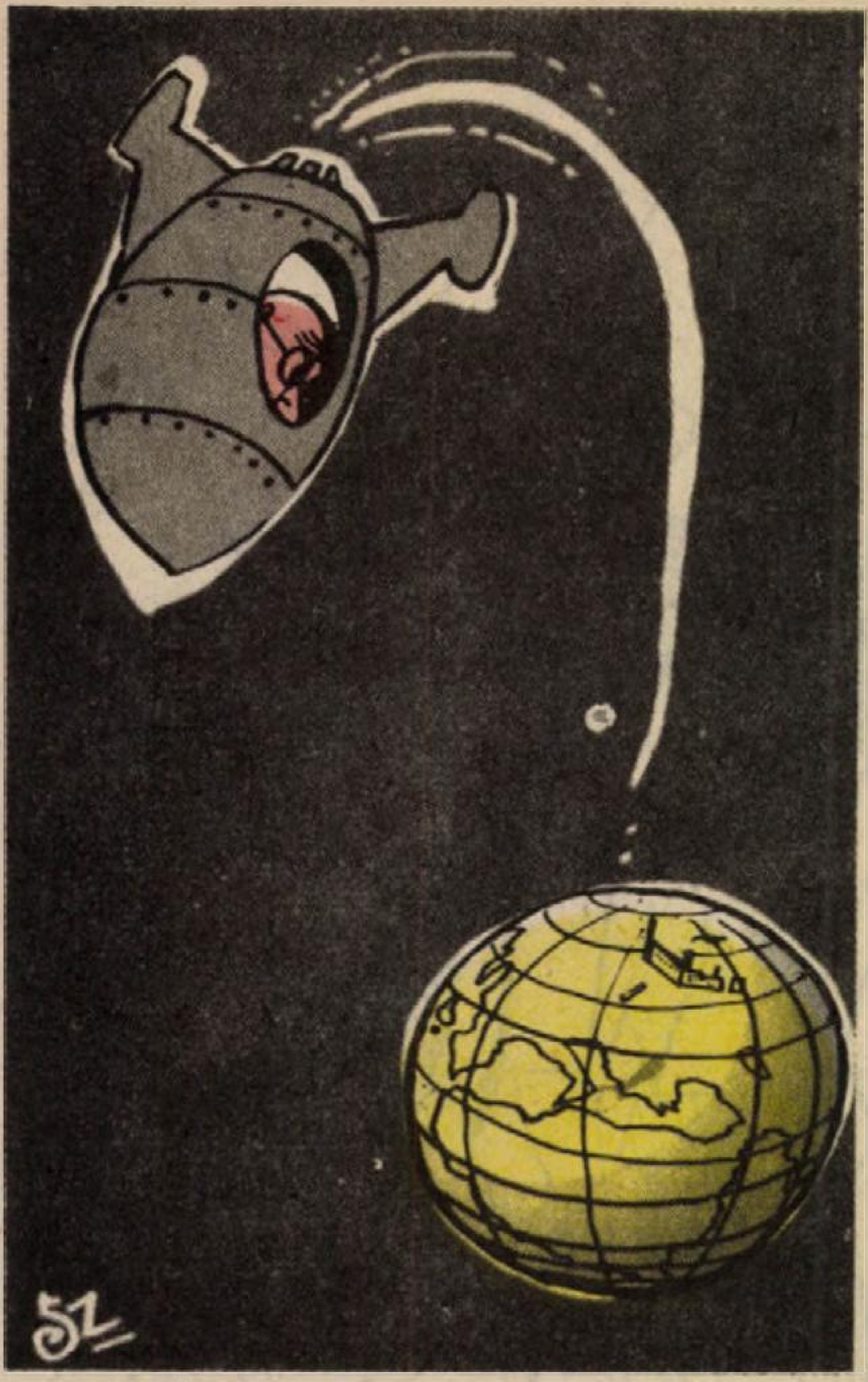
X., a Bámexbumfért tisztviselője. Húsz éve nős. Az illetékesek felfigyelnek a munkájára, és magas beosztásba helyezik. Néhány héttel később X. elköltözik hazulról, beadja a válópert és elvesz feleségül egy nála huszonöt évvel fiatalabb leányt. Két év múlva valami miatt leváltják, alacsonyabb munkakörbe helyezik, egészen kicsi fizetéssel. X., ifjú feleségétől elhagyatván, visszatér az első feleségéhez, visszasírja, visszakönyörgi magát.

Egy évvel később ismét vezető beosztást kap. Mostanában gyakran látják, együtt egy vöröshajú, táncosléptű fiatal leánnyal.

Mikes György

A bizalmatlanság teteje

Szűr-Szabó József rajza

– Tényleg gömbölyű!

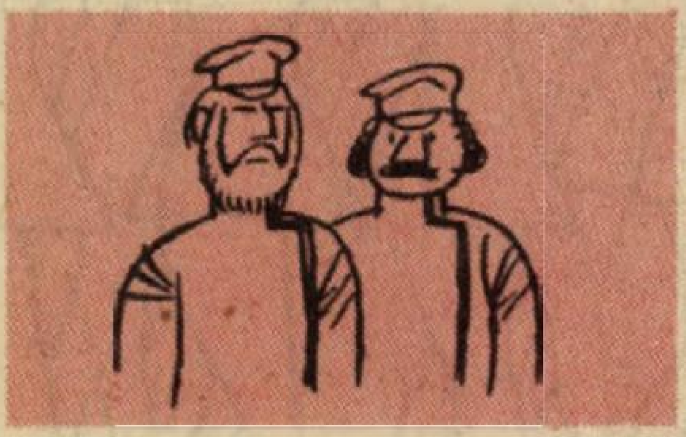
Kezdődik a balatoni szezon

Várnai György rajza

Irodalmi hamisítások

Mivel a világ figyelme egyre inkább az irodalom felé fordul, egyre gyakoribbak az irodalmi hamisítások. Nemcsak arról van szó, hogy egyesek halhatatlan regényalakoknak adják ki magukat, ahogyan például a minap a Karamazov-fivérek kértek iparengedélyt a XXXIII. kerületi tanácstól, nemcsak arról van szó, hogy egyesek

minden alap nélkül költőnek, regényírónak, színpadi szerzőnek adják ki magukat, hanem arról is, hogy világhíres irodalmi kellékeket is hoznak forgalomba, teljesen jogtalanul.

Nemrégiben bírói ítélet állapította meg, hogy egy ál-Nemecsek a gittegylet bélyegzőjét hamisította. Sajnos, egyre több bejelentés érkezik másfajta hamisításokról is.

Szolnokon hamis szamárbőrt akartak áruba bocsátani, azt állítva, hogy tulajdonosának minden kívánsága teljesül, csak egy kicsit össze kell húznia magát, mármint a szamárbőrnek. A hamisítót hamar leleplezték, kiderült, hogy borjúbőrről van szó, semmiféle kívánság teljesítésével nincs összefüggésben, igaz, viszont, hogy nem is megy össze.

Több faluban Aladdin csodalámpáját próbálták eladni, de az egyik faluban, ahol 220 Voltos áram volt, leleplezték a csalást. Amikor megdörzsölték a lámpa üvegét, megjelent a rendőrség és elvezette a szélhámost.

Egy többszörösen büntetett képügynök Dorian Gray arcképét akarta eladni egy hiszékeny műpártolónak, de a képről hiányzott a Képzőművészeti Alap pecsétje, s különben is összevissza volt hasogatva, gyűrve, piszkítva, a képügynök viszont ártatlan képű fiatalember volt, s ezt enyhítő körülménynek is vették.

Abádszalókon elfogtak egy szélhámost, aki a piacon Bozse Mári libáját árulta, de a keresztkérdések súlya alatt megtört.

Egy másik svihák egy állatkereskedésbe állított be egy kalitkával, s azt állította, hogy a kalitkában levő kék madár az anyagilag megszorult Maeterlincktől származik. Hamarosan kiderült, hogy kékre festett verébről van szó.

Egy suhanc Jack London éneklő kutyájával próbált üzletet csinálni, s körmönfont módon azt állította, hogy a kutya most éppen azért nem énekel, mert berekedt és emiatt indiszponált. Természetesen kóbor kutyáról volt szó.

Egy tájékozatlan zenerajongó megvásárolta Mozart varázsfuvoláját, s csak később világosították fel, hogy egy rozsdás szakszofont sóztak rá.

Egy bútorügynök Karinthy bűvös székét akarta eladni, de amikor az egyik vevő beleült, őszintén megmondta, hogy nagyon ócska és nem ér annyit, amennyit az illető kér érte.

Se szeri, se száma a hamisításoknak. Jázon aranygyapjúját pamuttal keverték, Illés szekerének hiányzott egy kereke, Szent Péter esernyője állott nylonból készült, Lohengrin hattyújáról kiderült, hogy kacsa, a legtöbb varázsital bambinak bizonyult. Wells állítólagos időgépét csak a vasgyűjtő hónap alatt tudta értékesíteni a kárvallott. Penelope vászna csupa folt volt, és így sorolhatnánk tovább az irodalmi szélhámosságokat.

A hiszékenység határtalan. Vajon mit mondjunk például arról a költőről, akinek egy szikrainduktort adtak el azzal, hogy ez a készülék szolgáltatja az isteni szikrát.

Feleki László

Pusztai Pál rajza

Jucika textilmintát tervez

Absztrakt festő

Vasvári Anna rajza

Áremelés

Gerő Sándor rajza

De Gaulle: Na, majd én is belesegítek egy kicsit!...

NEM ELÉG!

Igen okos, életrevaló ötlet volt külföldi, semleges játékvezetőkre bízni a fontosabb futballmérkőzéseket. De — mint ahogyan az már oly sokszor megtörtént — a kitűnő ötlet megvalósítása nem sikerült maradéktalanul. Kiderült ez a legutóbbi FTC—MTK mérkőzésen is, amelyen a közönség nem is egy esetben tüntetett hevesen a mérkőzést vezető jugoszláv bíró ellen. A mérkőzés után szinte egyöntetűen az a nézet alakult ki, hogy a játékvezető ugyan semleges volt, de nem volt *eléggé* semleges, s a jövőben jó lenne *még* semlegesebb játékvezetőket hozatni.

Nem hisszük, hogy ez nehézségekbe ütközik. Csak egy kicsit távolabbra kell néznünk s nem feltétlenül valamelyik szomszédos országból kell futballbírót importálnunk. Nem vitás, hogy mennél messzebbre megyünk, annál semlegesebb bírákat fogunk találni. Japánban, Dél-Amerikában és a Fokföldön nem egy játékvezető akad, aki eddig azt sem tudta, hogy FTC és MTK is van a világon. Még semlegesebb játékvezetők akadhatnak Grönland-szigetén, avagy Patagóniában, ahol nemcsak az FTC és az MTK ismeretlen, de még futballt sem láttak soha.

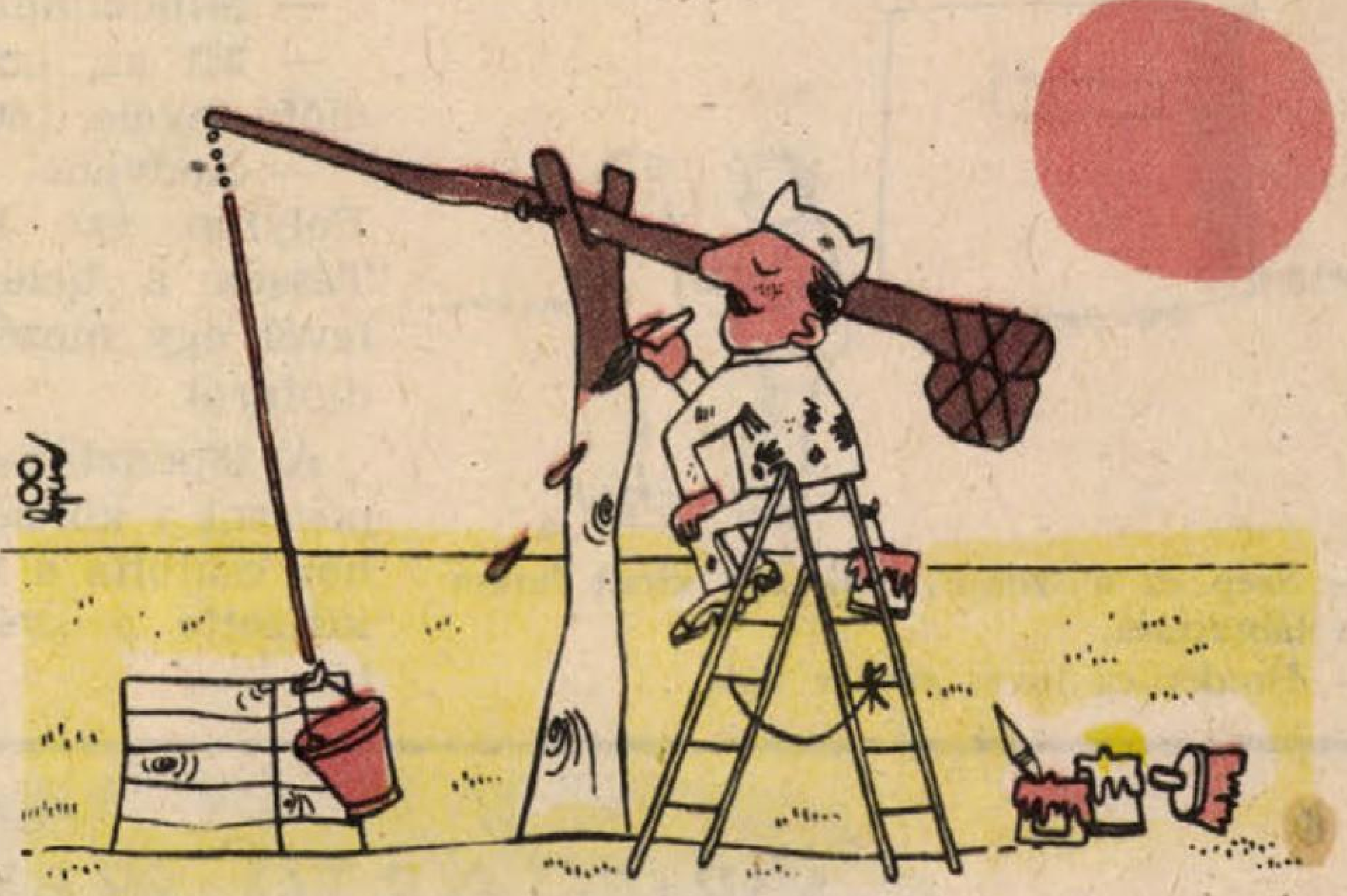
És ha már itt tartunk: mit ér a semleges játékvezető, ha a partjelzők nem azok? Igen, a partjelzőket is külhonból kell hozatni, méghozzá minél messzebbről, nem beszélve a labdaszedő gyerekekről, akiknek működésében a szakértők szeme gyakorta fedezhet fel elfogultságot, részrehajlást. Néha csak úgy loholnak a labda után, mint akiknek minden másodperc drága, máskor meg csak úgy ballagnak, ímmel-ámmal, aszerint, hogy a szívükhöz közelebb eső csapat hogy áll. Tehát: az eddigieknél semlegesebb játékvezetőket, semleges partjelzőket és semleges labdaszedőket követelünk!

És semleges csapatokat sem ártana hozatni, hogy végre egy kis jó futballt is láthassunk.

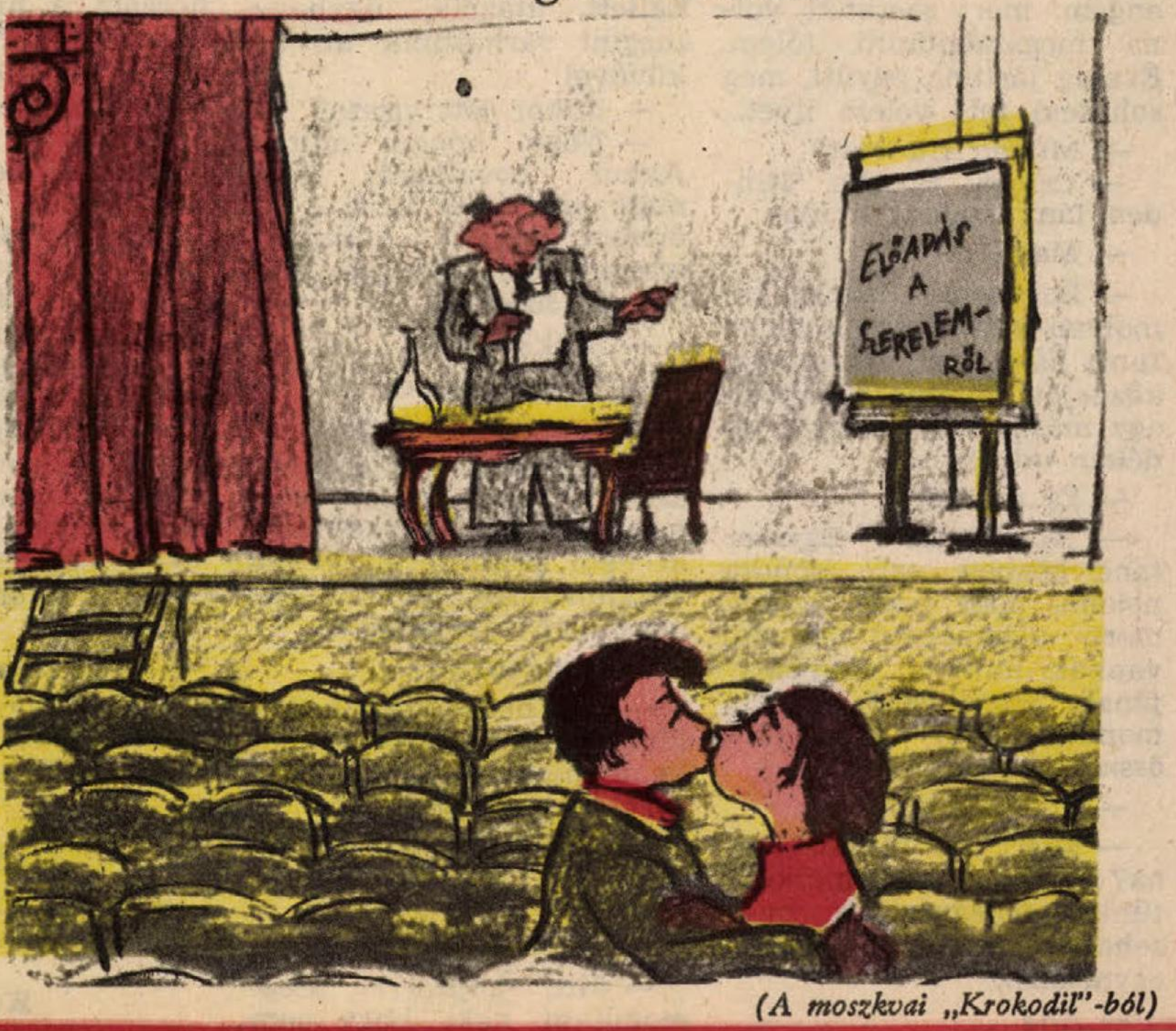
— ves

Készülődés az idegenforgalomra

Balázs-Piri Balázs rajza

A felesleges harmadik

(A moszkvai „Krokodil”-ból)

Technikánk csodája

Tocz Tibor rajza

Automatizált szódásüveg.

Helyreállítás

Baticz Levente rajza

– Szép ez a szobor, csak egy kicsit furcsa a lábtartása.
– Eredetileg lovas szobor volt...

A belég

Az igazgató figyelmeztette az új főpénztárost:

— Belég nélkül nincs kifizetés! Belég mindig, mindenről kell. Gemkapoccsal erősítse a nyugtához! Ezt tartsa szem előtt, mert a felsőbb szerv ellenőrzés esetén nem ismer tréfát. Én pedig nyugodtan akarok aludni. Elődjének az volt a baja, hogy nem ügyelt eléggé a belégekre.

— Vigyázni fogok, hogy mindenhez legyen belég.

Egy hét múlva Cseterneki megérkezett a vidéki kiszállásról. Benyújtotta költségszámláját.

— Mindenhez van belég? — kérdezte a főpénztáros.

— Mindenhez.

— Mi az, hogy „Vén diófa levele, 150 forint?"

— Kedvenc nótám. Folyton ezt húzattam. Tessék a belég. Valódi levél egy mezőtúri vén diófáról.

A főpénztáros gemkapoccsal a költségszámlához csatolta a levelet, és kifizette a „vén diófát" is.

Legközelebb Cseterneki hatszáz forintot számított fel „Szulejmán" és „Öcsike" címen.

— Mi ez? — csodálkozott a főpénztáros.

— Befutó. Megtettem a bukmékernél, de egyik se jött be. Tessék a belég — nyújtotta át a fogadási jegyzéket.

Amikor ötezerkétszáz forintos költségszámlával jelentkezett, a főpénztáros megkérdezte:

— Nincs itt valami tévedés? „Önmagába visszatérő görbe vonal", ötezerkétszáz?

— Bocsánat, nem ismeri ön a geometriát? Önmagába visszatérő görbe vonal a kör.

— Na és?

— Van egy titkos játékbarlang. Az a neve, hogy „Filléres kör". Ott vesztettem. De nem kell megijedni. Van belég. Tessék, itt a nyugta ötezerkétszáz forint értékű zsetonról.

A főpénztáros fellélegzett:

— Már megijedtem, hogy nincs belég. Tessék a pénz.

Egy napon a főpénztáros dühösen rátámadt Cseternekire:

— Maga becsapott engem!

— Már hogy én?

— De mennyire maga! A rendőrség rajtaütött azon a titkos kártyabarlangon, a „Filléres körön". Megtalálták az ötezerkétszáz forintról szóló kötelezvényét. Tehát a zsetonról szóló nyugta, amit nekem hozott, hamis volt. Maga még mindig tartozik a zsetonokért! Most a legnagyobb bajban vagyok. Az ötezerkétszáz forintos tétele mellett hamis belég van...

Palásti László

SÍRIGTARTÓ SZERELEM

— Én tudom, hogy ő nem azért akart megmérgezni engem, mert szeretett volna megszabadulni tőlem. Évekig jártunk együtt, még sohasem tett velem ilyet...

— Milyen fiú volt?

— Csinos. Büszke. Minden lány szaladt utána.

— Maga is?

— Én nem. Engem komolyan vett. Össze is akartunk házasodni, de mindig közbejött valami. Legutóbb egy másik lány, akinek vidéken udvarolt.

— És máskor?

— Apróságok. Egyszer tánc közben azt mondta nekem, hogy azért szeret, mert ugyanolyan lábaim vannak, mint a nagybátyjának. Hazakísért és azt mondta, hogy nemsokára összeházasodunk.

— Elhitte neki?

— Miért ne hittem volna? Amikor megismerkedtünk, megegyeztünk, hogy sohasem fogunk hazudni egymásnak.

— Ahá...

— Sajnos, ekkor valami gyerektartási ügyben el kellett utaznia, úgyhogy, megint várhattunk az esküvővel.

— Mikor jött vissza?

— Négy hónap múlva. Akkor bevallotta, hogy mást szeret, és kért, hogy értsem meg őt. A szívem szakadt bele, annyira sajnáltam szegényt.

— Szakítottak?

— Természetesen.

— Hogyan bírta ki?

— Nehezen. Hiányzott. Senkire nem kellett várnom órákat a mozinál, senki nem szólított kis sárga pergamennek, gondolhatja, hogy nem volt könnyű...

— Gondolom...

— Egy héttel később, felhívott telefonon. Azt mondta, menjek fel hozzá, mert nem bír nélkülem élni. Ha el is veszi azt a másikat, csak én leszek neki a mindene.

— Felment hozzá?

— Mit képzel?! Megmondtam neki, hogy nem érdekel. Kíváncsi voltam, mit csinál. Másnap bejött hozzám a hivatalba, letett elém egy köcsög aludttejet, és szó nélkül elment.

— Akkor történt az az eset...

— Igen. Nézem a köcsög aludttejet, megkóstolom, olyan furcsa, nikotiníze van. Honnan hozhatta, valami éjjeli mulatóból? Kanalazom tovább, egyszercsak, elsötétül előttem minden, és a kórházban térek magamhoz. Szerencséje van, mondja az orvos, ha a köcsögben nem aludttej van több, hanem nikotin...

— Szegény teremtés, képzelem, mit érez most a fiú iránt?

— Szeretem. Nem akart ő nekem, semmi rosszat. Kicsit akaratos. Megbüntetett, mert összevesztem vele.

— Jóságos ég!!! Ezek után, még védi is?!

— Mit csináljak, amikor mindig olyan jó volt hozzám...

Kazinczy László

LE A BÜROKRÁCIÁVAL

DIÉTÁS VOLTAM...

Nemrégiben betértem a Lidó diétás étterembe ebédelni. Az étlap könnyű vegyes rovatának „A" menüjét rendeltem meg, amely a következő fogásokat ígérte:

húsleves, kockatészta,
zöldborsós borjúbecs., rizs,
piskóta csokiöntet.

Ezekből az ígéretekből csak a húsleves valósult meg, a hozzáillő kockatésztával. A zöldborsós borjúbecs. már elfogyott. Sebaj, — gondoltam —, kárpótol majd helyette a piskótás csokiöntet. Nem kárpótolhatott, mert az sem volt. A fiatal felszolgáló diós tésztát ajánlott helyette. Jó, legyen diós, — mondottam neki csalódottan, csak már túl legyek rajta. Pár perc múlva visszasodródott asztalomhoz az ifjú pincér és azt mondotta: diós tészta helyett mákos tészta van.

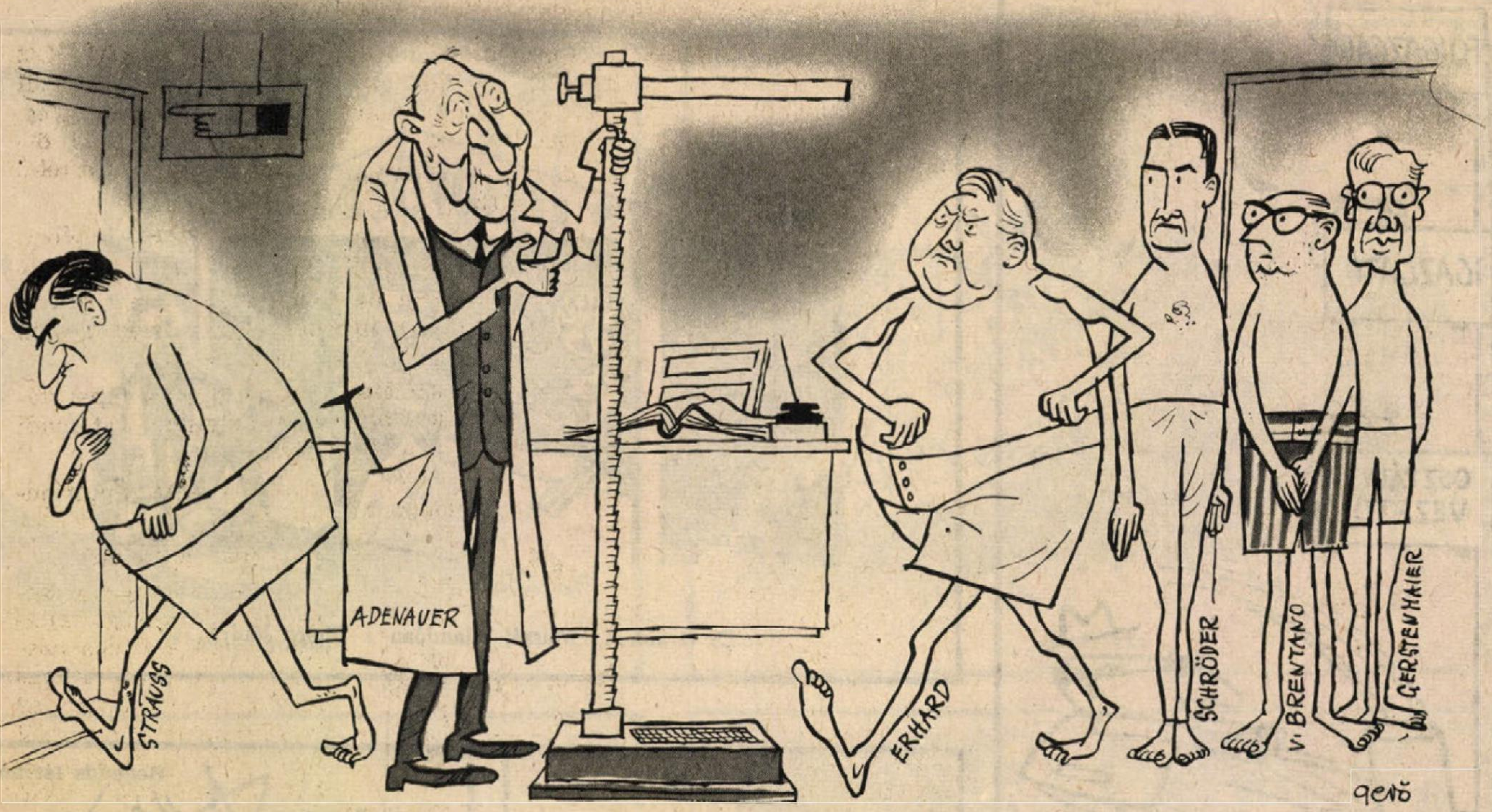
Nem értem, hogy ha már a menü-műsoron szereplő csokis piskótát a diós tészta volt hívatva helyettesíteni, miért akarják végül is a helyettes helyettesét, a mákos tésztát belém diktálni? Ifjú kiszolgálóm megmagyarázta: mert a konyhában nem óhajtanak darálni...

Végül is tészta helyett kompótot kértem, ami viszont erősen erjedt volt. Már majdnem úgy forrt, mint én a dühtől. Azzal a konok elhatározással távoztam a diétás Lidóból, hogy férfiasan abbahagyom a diétát.

(-véghy)

KANCELLÁR-SOROZÁS

Gerő Sándor rajza

– Jöjjön csak, maga alkalmasnak látszik... A körülményekhez képest...

LE A BÜROKRÁCIÁVAL!

DRÁGA KEVERÉK

Nagyon szeretem a rokfortot, amit manapság márványsajtnak hívnak, és 44 forintért árusítanak. Egyik este a Nagykörúton sétálgatva, eszembe jutott ez az ínyencсemege, és elhatároztam, hogy veszek belőle. Betértem hát a Rákóczi úti Csemege Áruház árkádosított, gyönyörű üzletébe. Végignéztem a sajtpulton, de rokfort nem volt sehol. Ezzel szemben „vajas rokfortot" korlátlan mennyiségben vehettem volna, 10 dekánként 6,60 forintos árban. Nem ment a fejembe, hogy milyen kalkuláció alapján kerül a 4,40 forintos rokfort, és az 5,60 forintos vaj frigyéből származó „vajas rokfort" 6,60-ba. Tudomásom szerint sem aranyat, sem plutoniumot nem kevertek hozzá! Viszont az 5,60-as vajat a 4,40-es rokforttal éppen úgy nem lehet feltornázni 6,60-as keverékké, mint ahogy a 4,40-es rokfortot sem lehet feltornázni 6,60-ra. Meg is kérdeztem az üzletvezetőt erről a matematikai csodáról, aki rendkívül udvarias hangon hárította el a felelősséget magáról, mondván, hogy hozzájuk a „Hidegkonyha Vállalat szállítja az említett kombinált tejterméket a fenti áron". Ezek után szeretném megtudni, hogy honnan származik a keverési felár, amit a Hidegkonyha Vállalat felszámít? És miért nem árusítják külön a vajat és külön a rokfortot a Csemegeáruházban is?

Szűcs Gábor

Egy és más...

1.

Jókora megelégedésemre szolgál, hogy az érdemén felül nagy port felvert Nemecsek-pör végre sikeresen befejeződött. A bírói ítélet letépte a babért az ál-Nemecsek homlokáról, s ez rendben van. A szélhámosokat — a kicsiket és a nagyokat egyaránt — le kell leplezni.

A per kimenetele egyébként számomra egyetlen percig sem volt kétséges. Mindjárt tudtam, hogy szegény néhai Nemecsek és a jelenlegi papucskészítő nem lehet azonos. Az igazi Nemecsek egészen más jellem volt. Az igazi Nemecsek szótlanul tűrte, hogy megfürdessék. Eszébe sem jutott, hogy pert indít a Pásztor-fivérek ellen. Tudta, hogy a pert esetleg megnyerheti, de a halhatatlanságot bizonyosan elveszíti. Ennyivel volt bölcsebb a fiatal Nemecsek az öreg papucskészítőnél.

2.

Tűnődve nézek egy plakátot. Előadóestet hirdet. A konferanszié előadóestjét, azét, akinek az a szekszepilje, hogy nem tud magyarul. A világon igen sok ember nem tud magyarul. De csak egyetlen olyan van köztük, aki pesti színházteremben, magyar közönség számára nem tud magyarul. Persze lehet, hogy csak azért vagyok rosszmájú, mert irigylem a népszerűségét.

Sürgönyzök is még ma az Amsterdami Rendező Irodának, hogy jövő karácsonyra vállalok egy előadóestet Amsterdamban.

Feltéve, hogy addig nem tanulok meg hollandul.

3.

Újságcím: „Letartóztattak egy szélhámos álorvost!"

Nem értem a dolgot. Ha egy álorvos szélhámos, akkor az azt jelenti, hogy igazi orvos. De ha igazi orvos, akkor miért tartóztatták le?

Ja persze! Valódi orvos létére álorvosnak adta ki magát.

4.

Egy hír az Esti Hírlapban:

> **Megvizsgálták Amerikában a dohányzás hatását a fiatalokra. Megállapították, hogy a nemdohányzók szellemi képességei meghaladják a dohányzókét. Az egyetemi vizsgaeredmények jobbak a nemdohányzóknál.**

Újra, meg újra elolvasom. Nincs itt valami tévedés? Nem arról van szó tulajdonképpen, hogy azok a fiatalok, akiknek szellemi képességeik fejlettebbek, nem dohányzanak?

Ilyen tudományosan még nem fogalmazták meg azt a régi igazságot, hogy okos ember nem dohányzik.

t.

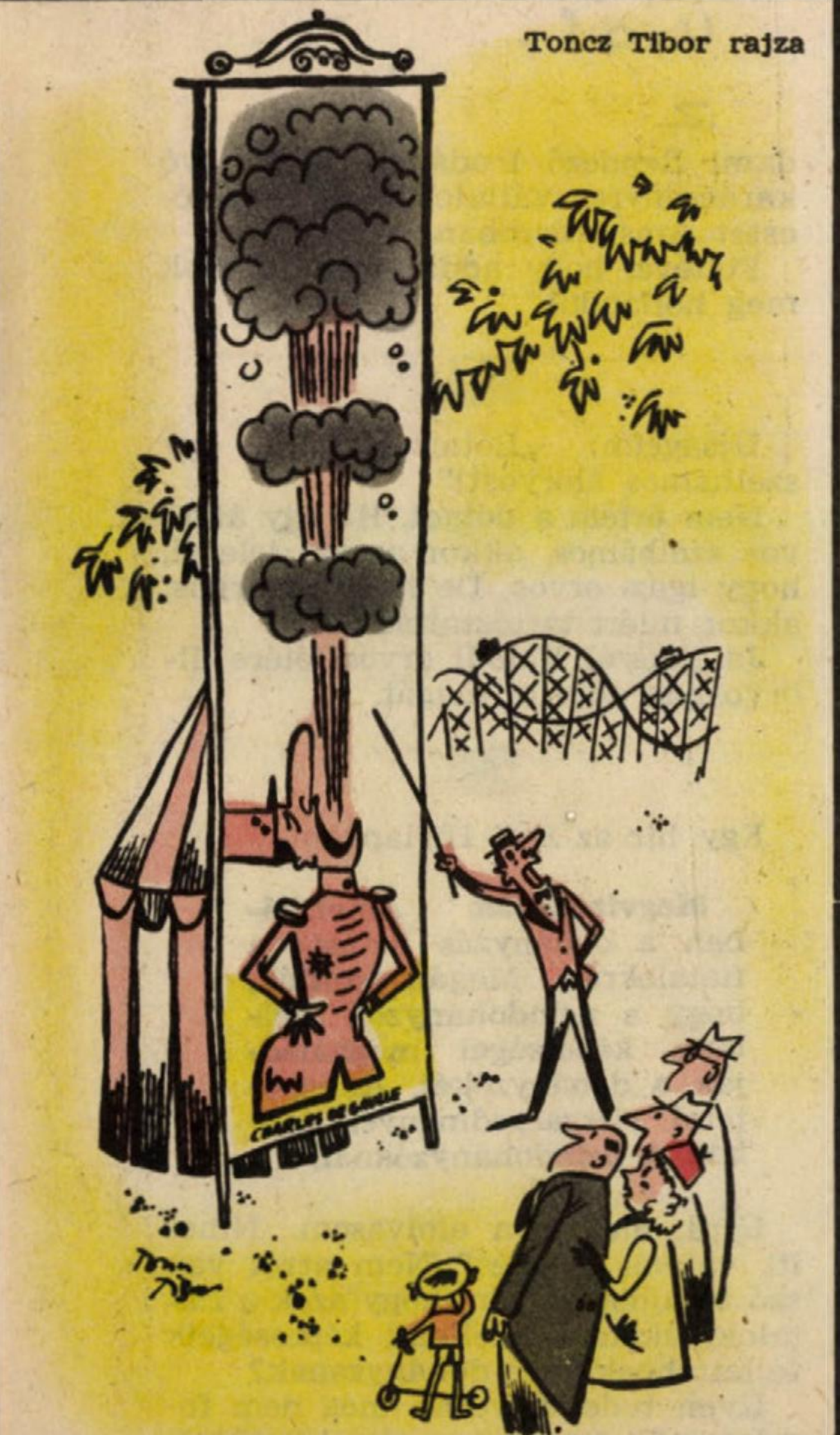
A MI KIS VIDÁM PARKUNK

Várnai György rajza

Protekcióméter

Toncz Tibor rajza

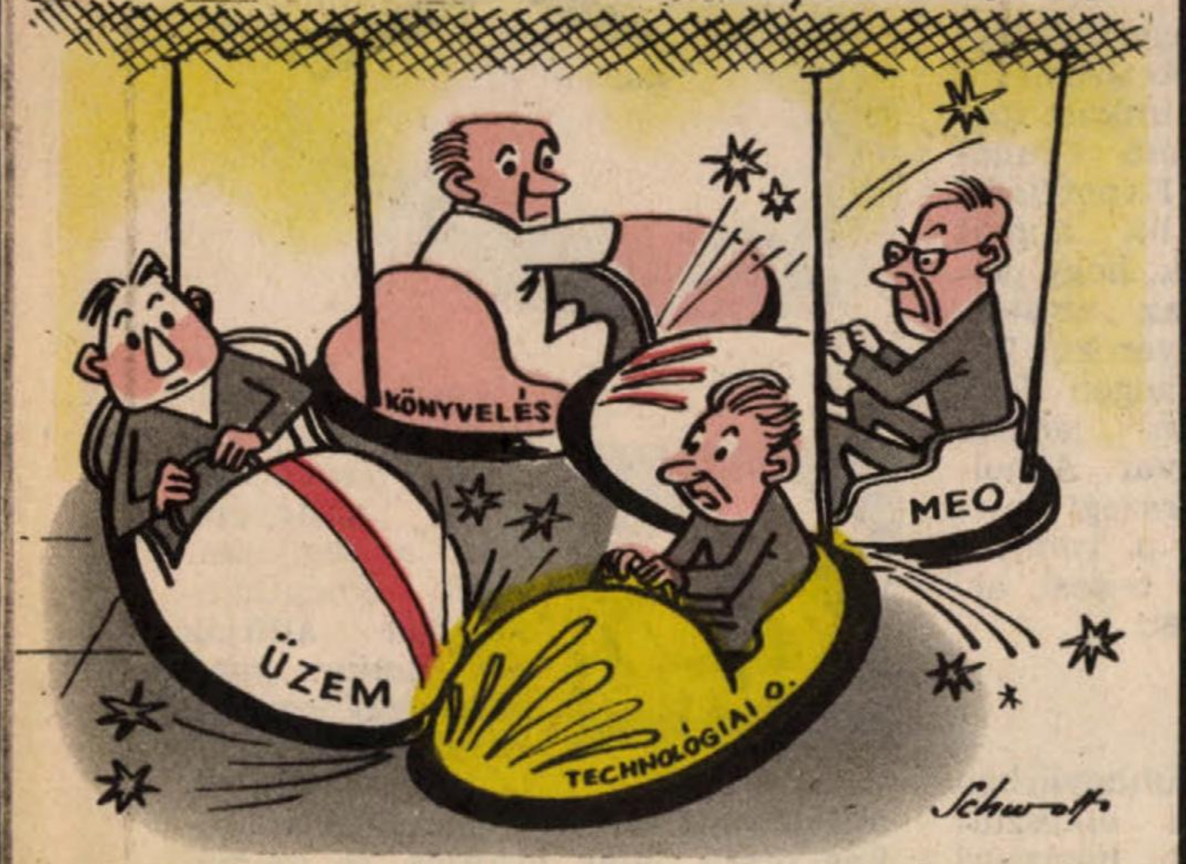
– Hölgyek és urak, itt látható a tűzokádó Charles!...

Szegő Gizi rajza

– De uraim... Muszáj állandóan a filmre lőni?!...

Schwott Lajos rajza

Üzemi dodgem

Balázs-Piri Balázs rajza

Az ínyenc

Gerő Sándor rajza

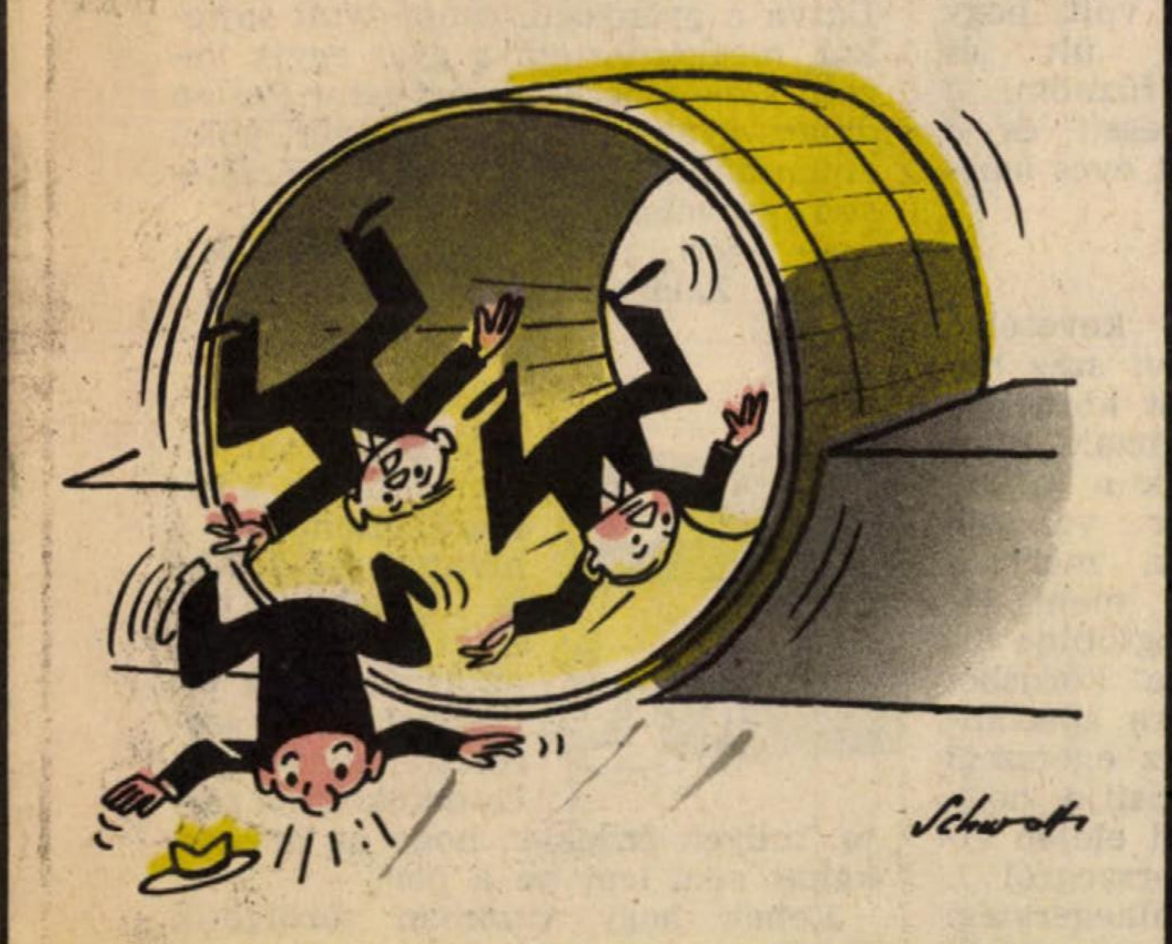
Elvarázsolt kastély...

Hegedűs István rajza

Üzemi pecázó

Schwott Lajos rajza

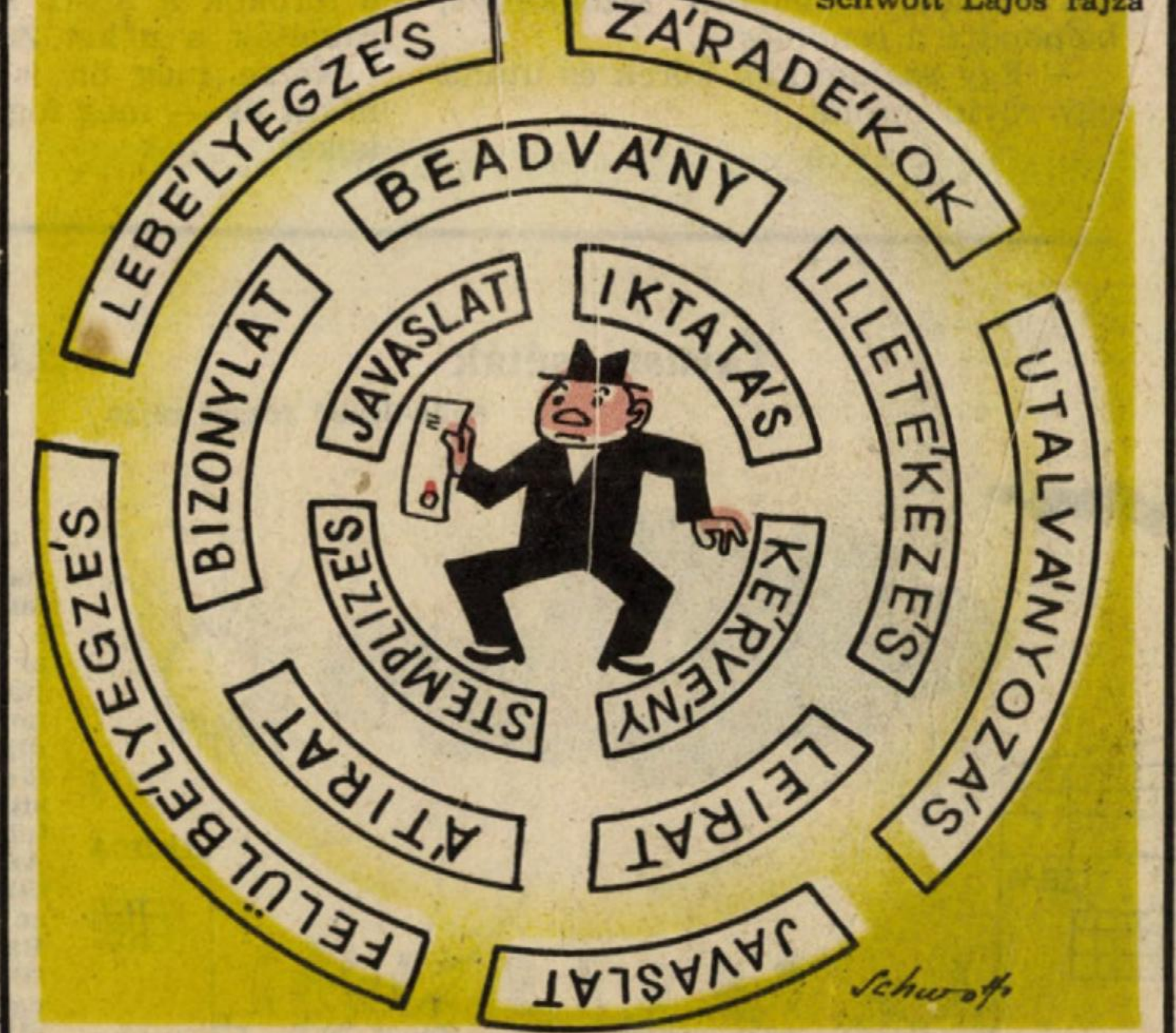
Aki nem lép a mozgás irányában, menthetetlenül elbukik...

Szegő Gizi rajza

– Unom már ezt a Velencét! Vigyél el egyszer Prágába is!

Schwott Lajos rajza

Labirintus

Szűr-Szabó József rajza

Elvarázsolt kastély
a lakótelepen

Vasvári Anna rajza

A pofozógép: Mondja, nem lehetne ezt a dolgot inkább megbeszélni?

Balázs-Piri Balázs rajza

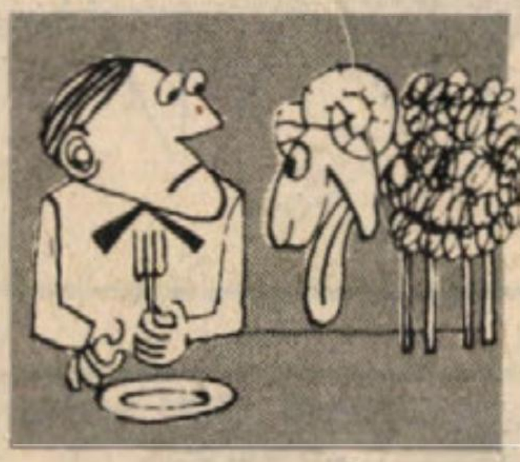
– Figyeled? Egyszer jobbra, egyszer balra...

Nyakamba vettem Egerszeget

Zalaegerszeg megyei székhely, sok hivatallal és kevés vízvezetékkel. Mellette a Zala folyik, a városban pedig a közművesítés, azzal a különbséggel, hogy az utóbbi sokkal lassabban. Lakossága pillanatnyilag 24 000 körül lehet, de olyan ütemben duzzad, hogy nem érdemes népszámlálást tartani, mert mire végigszámlálják, kezdhetik elölről.

Zalaegerszeg egyik nevezetessége a nagymúltú Aranybárány szálloda és étterem. Kár, hogy a vendéglőben egészen kismultú pincérgyerekek tanulnak kiszolgálni és az, aki türelmesen ki akar várni egy ebédet az Aranybárányban, valóságos aranybirka.

Egy tősgyökeres egerszegivel ebédeltem. Amikor asztalhoz ültünk, megkérdezte:

— Evett már dödölét?

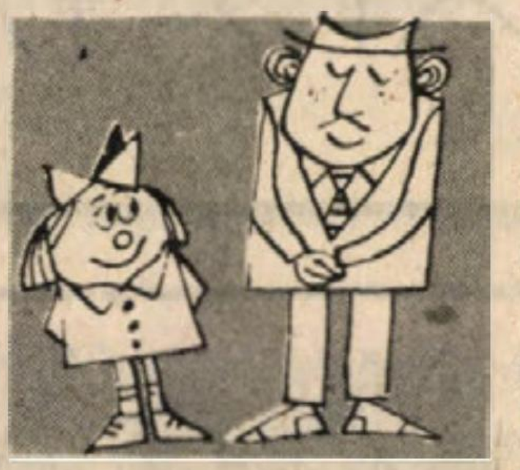
— Mi az a dödöle?

Ismerősöm erre félórás hozsannát zengett a dödöléről, az ősi göcseji eledelről, hogy az micsoda íz-orgiát jelent egy kis jóféle savanykás borocskával öntözgetve. Ekkor jött a pincér, és a lelkes előadó, pillanatra kizökkenve, bemondta a rendelést:

— Egy szalontüdőt kérek és utána egy rövid duplát.

Zalaegerszeg legnagyobb üzeme, a 2000 munkást foglalkoztató ruhagyár. Exportjáról elég, ha annyit mondok, hogy például az amsterdami gyerekek Zalaegerszegen készült cowboy-nadrágban járnak. Hiába, ügyes nép a magyar. A hollandok szerint a zalaegerszegi cowboy-nadrág szebb, mint a vadnyugati. De álljon ide az a texasi, aki meg tudja főzni a dödölét!

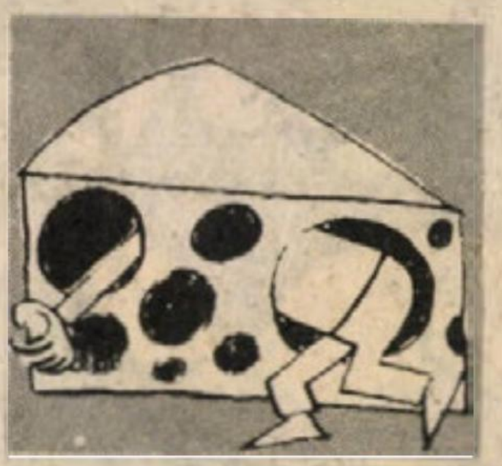

A ruhagyárban minden elkészült modellt házizsűri vizsgál meg, a ruhákat csinos házi manekenek mutatják be. Az egyik maneken olyan kedves volt, hogy ölembe ült és megcsókolt. Hozzá kell fűznöm: a gyár gyermekruhákat készít és a maneken legfeljebb, ha öt éves lehetett.

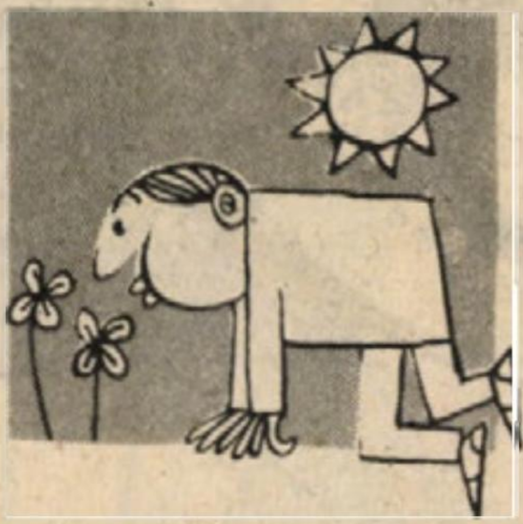
Nem kevesebb, mint évi száz házasságot kötnek a ruhagyáriak. Emiatt csak a kitűnő énekkar vezetője aggódik, mert a férjhez ment lányok legtöbbje kiválik a kórusból és bölcső-dalok dúdolására specializálja magát. Hát igen, az egerszegi nők... Régi krónika tanúsítja, hogy a törökök a XVII. század elején elrabolták a nőket Zalaegerszegről...

Nézze meg ön is a zalaegerszegi nőket és — meg fogja érteni a törököket.

Egerszegen működik Közép-Európa legkorszerűbb sajtgyára, ahol a leglyukasabb ementhálisajtokat állítják elő. Ezeket javarészt egy osztrák kereskedő vásárolja meg, akinek minden szállításnál van néhány lyukas órája, hogy eljöjjön és személyesen ellenőrizze a sajtban levő lyukak mennyiségét. Ez szószerint értendő, mert az ementhálit megfúrják, mintát vesznek belőle, és jaj a sajtnak, ha a minta nem elég lyukas. Látva a gyönyörű, csupa-lyuk sajtokat, megkérdeztem a gyár egyik vezető szakemberét, miért látni Pesten olyan gyakran éretlen, gyér-lyukú ementhálit. A szakember önérzetesen így válaszolt:

— Azért, mert nem minden sajt készül Zalaegerszegen.

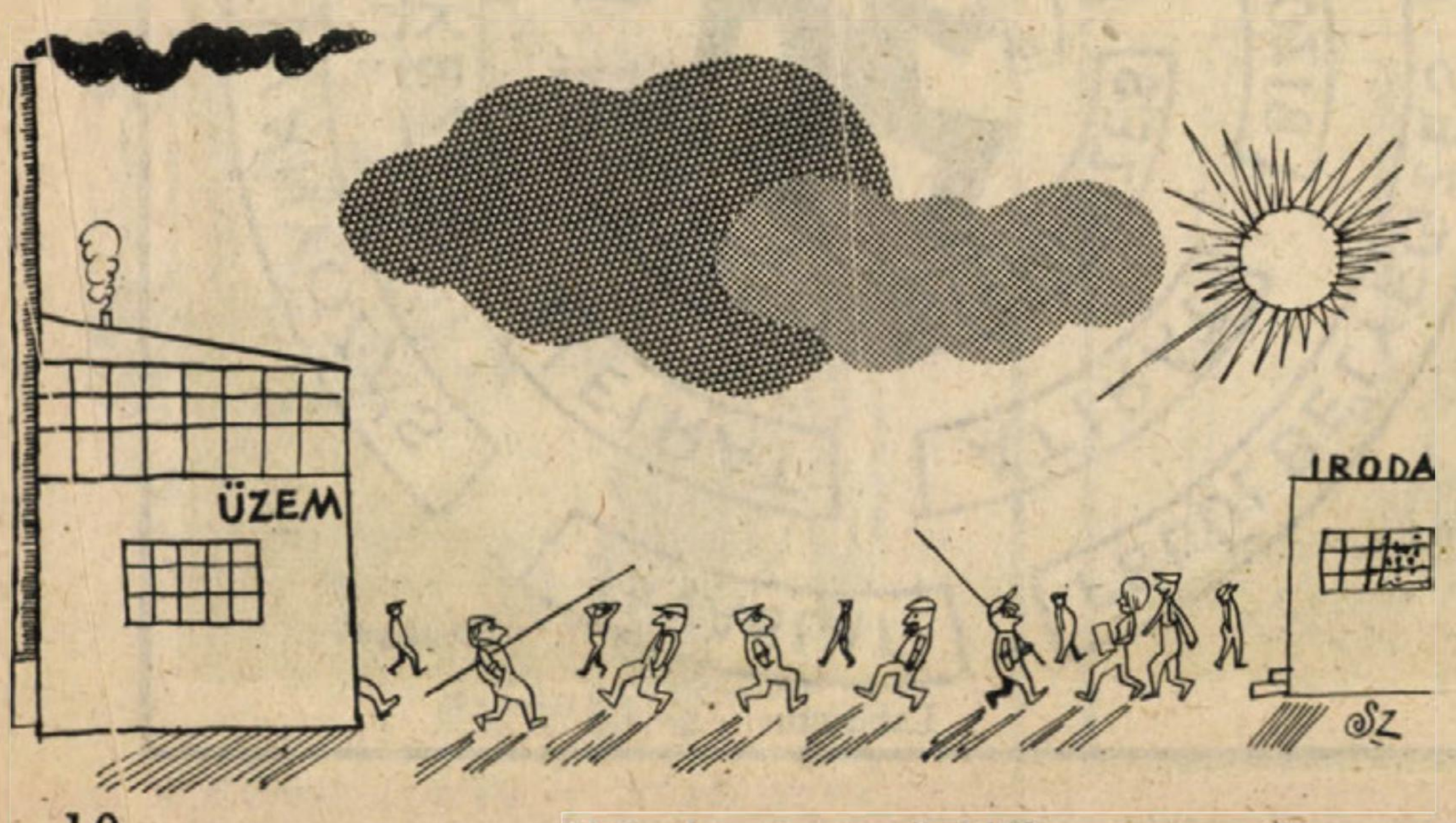
Végül három jellemző dolog a városról. Rengeteg a hivatalt jelző tábla, rengeteg a por és töméntelen sok az árvácska. A virágokat nagy szeretettel gondozzák. Gondolkoztam rajta, milyen érdekes, hogy az árvácskákat nem lepi be a por?

Lehet, hogy titokban törülgetik őket?

Fülöp György

Tavaszi séták

Szűr-Szabó József rajza

Hol vész el a munkaidő?

LE A BÜROKRÁCIÁVAL!

MINEK A BARNA ÉNNEKEM...

Világosbarna cipője van a fiamnak, sötétbarna nekem, feleségemnek meg bordó. Ezzel a háromszínű cipőszövetséggel az utóbbi időben igen sok bajunk van, mert nem kaptunk hozzáillő Bagarol krémet. Pedig jó dolog az a Bagarol, különösen, mióta tubusban árusítják, és az utolsó cseppig ki lehet nyomni belőle a masszát. Az elmúlt három hónap alatt több szakboltban kerestem, de az egyik üzletben csak fehér Bagarolt lehetett kapni, a másikban pedig csak feketét. Az egyik helyen biztattak is, hogy eljön még az én színeimnek is az ideje, majd, ha rákerül a sor, illetve, mikor a fehérből meg a feketéből a tervezett mennyiséget legyártották.

Nem jól van ez így, mert hiszen a cipőgyárak még mindig ragaszkodnak a régi sémához, és sokféle színű cipőt fabrikálnak össze. Mire jó ez a sokszínűség? Miért „kullog" a cipőipar az elkényeztetett vásárlók uszályában? Tanuljanak a Bagaroléktól! Egyeztessék programjukat a textilgyárak is! Gyártsanak negyed évig lepedővásznat, negyed évig ezüst lamét, negyed évig fekete klottot, úgy, mint a Bagarolék. Minek ez a nagy flanc a színekkel? Tanuljon rendet a vásárlóközönség!

(teknős)

VANNAK egészen FURCSA DOLGOK

Realista festő

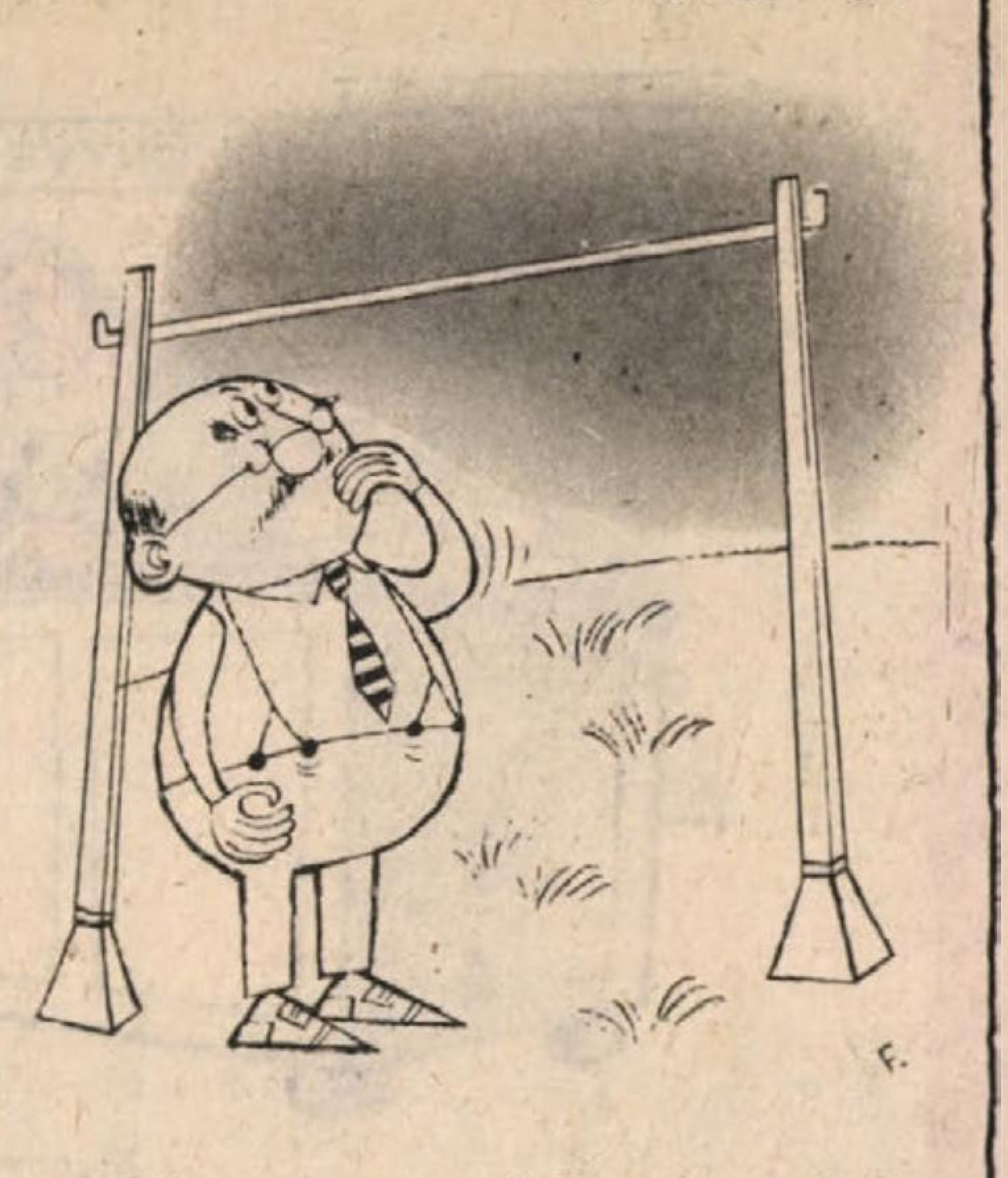
A londoni „Daily Mail" beszámol egy Nikki de St. Phalle nevű fiatal párizsi festőről, akinek óriási sikere van Münchenben. A művész nem tartja titokban alkotási módszerét, amelyet különben realistának nevez. Egy műanyag domborulatot tintával, nyers tojással, söröskorsókkal és festékcsomókkal borít el, majd géppisztollyal egy sorozatot lő bele. Az eredmény rendkívül látványos, a müncheni műpártoló közönség tömegesen tódul a kiállításhoz. A művész büszkén állítja, hogy műveiben nincs semmi elvont, ő a való életből veszi képeinek elemeit, s megveti azokat a festőket, akik például valódi tojás helyett festenek valamit, ami esetleg hasonlít egy tojáshoz.

A megbocsáthatatlan múlt

Különös szerelmi történetről számol be a „National Guardian". Két évvel ezelőtt Londonban fiatalok tüntettek az atombombakísérletek ellen. Leültek a hadügyminisztérium elé, s hagyták, hogy a rendőrök egyenként ölben vigyék el őket a tüntetés színhelyéről. Egy Len Williamson nevű 21 éves rendőr például egy Rosaline nevű 20 éves leányt vitt a karjaiban, s rendőri kötelességének teljesítése közben odasúgta a lánynak: „Mikor láthatom?" A lány azt válaszolta, hogy holnap még lesz két tüntetése, de holnapután már találkozhatnak. Így is történt, s a sorozatos találkozások hatására Williamson kilépett a rendőrség kötelékéből, hogy ő is szabadon tüntethessen. A lány végül mégis faképnél hagyta a fiút, mert nem tudta elfelejteni neki, hogy rendőr volt. Williamson most tűzoltó és megfogadta, hogy még ha a világ legszebb tündérét menti is ki valaha egy égő házból, nem kér tőle randevút.

Tokiói utazás a nyeremények között

Fülöp György rajza

– Mégegyszer megpróbálom átugrani, és ha nem sikerül, olimpiai sorsjegyet veszek!

GAUDIUM

Gyakran hallok mostanában csodálatos és megszívlelni való eseteket. Azt mondja például a feleségem:

– Nézd meg ezeket a Viborlátékat. Az asszony ezerkétszázat keres, a férje kétezerötöt. Az háromezerhétszáz. Kétezret tesznek félre minden hónapban, két gyerekük van, de nem is úgy élnek, mint te, aki kétszerannyit keresel s tíz éve nem tudtál egy mosógépet venni.

Nagynéném elmondta, hogy van egy ismerőse, doktor Hagymázas Gusztáv, kohómérnök. Négyezerötszáz forintot keres havonta, ebből háromezret rak a takarékba minden elsején. Felesége nem dolgozik, ő osztja be a pénzt, a férfi minden reggel egy forint ötven fillér zsebpénzt kap, persze a villamosbérleten kívül, melyet egy évre előre megváltottak. Viszont nyárra autót vesznek, s ősztől kezdenek vikendházra gyűjteni. Öt év alatt együtt lesz a ház ára, erre mérget vehetek.

Béla bácsiéknak még ezeknél is tanulságosabb ismerősük van, bizonyos Szotyolai Kenéz és hitvese, Jolanda. Szotyolaiék mindössze kétezerötszáz forintot keresnek ketten, melyből mégis ezernyolcszázat tesznek félre, s közben még havi ötszáz forint lakbért fizetnek egy szövetkezeti lakásért. Mindketten leszoktak a dohányzásról, karácsonykor moziba mennek, s kora tavasztól késő őszig a Népligetben legelnek. De az asszonynak negyven pár kígyóbőr cipője van, s meg lehet nézni őket, hogy mint vannak felöltözve, amikor kisétálnak a Népligetbe. Az ilyen emberek aztán boldogok, tudják, miért dolgoznak s van örömük az életből.

Az orrom alá dörgölt példázatok végül is felráztak tompultságomból, akkor ha-

tároztam el, hogy a legmódszeresebben tanulmányozni fogom a tervszerű örömök és vágyak törvényszerűségeit. Mindenekelőtt egy tudományos elméletre volt szükségem. Meg kellett határozni az emberi öröm mértékegységét. S miért ne? Ha az elektromos ellenállás mérhető s kifejezhető: Ohmmal; hogyha a rádióaktivitás is lemérhető a röntgen-egységgel; miért ne volna kifejezhető az örömök erőssége és nagysága?

Így jutottam el az öröm mértékegységének felfedezéséhez, melyet az öröm, (latinul gaudium) alapján 1 gau egységnek neveztem el.

1 gau egység megfelel egy cigaretta elszívásánál keletkezett öröm-érzés értékének.

A továbbiakban már csak meg kell határozni az ember örömeinek nagyságát, gau egységekben. Íme, néhány leggyakoribb öröm-mérték:

1 cigaretta elszívása ...	1 gau
Oly cigarettáé, mely végigég ...	4 „
Fekete, szimpla ...	10 „
Dupla	20 „
Fröccs, vagy féldeci ...	30–40 „
Fröccs vagy féldeci, társaságban	50 „
Kettesben ...	80 „
Könyv	100 „
Film (olasz)	50 „
Film (magyar)	8 „
Vacsora a Margitszigeten ...	120 „
Kettesben ...	400 „
Prüntyikével	1 200 „
Mosógép ...	2 000 „
Wartburg ...	85 000 „

A gau értékkel való számítás igen egyszerű. A fenti táblázat szerint egy könyv öröm-értéke megfelelhet tíz szimplafekete értékével, vagy két olasz film értékével. Amennyiben egyikről lemondunk a másik javára, úgy öröm-egyenlegünk változatlan.

A továbbiakban konkrétan megvizsgáltam doktor Hagymázas, valamint Szotyolaiék életörömeit, gau egységekben kifejezve. A számítások azt az eredményt adták, melyre magam is számítottam:

Hagymázasék az öt éven keresztül összespórolt 85 000 gau (Wartburg) örömmenynyiségük mellett az önmegtartóztatás folytán öt év alatt több, mint 120 000 gau örömértéket veszítettek el, nem véve figyelembe azt, hogy Hagymázasné három hét után befordult az árokba és mínusz 30 000 gau került terven felül az egyenlegbe.

Szotyolaiék esetében hasonló eredményre jutottam. A tanulságos házaspárok esetei azt bizonyították, hogy a hétköznapoktól erőszakosan megvont gau – öröm-értékek az idők során maguktól csökkennek, s felezési idejük rö-

videbb a rádium sugárzásánál. Vagyis, hogy doktor Hagymázas egy nagy balek.

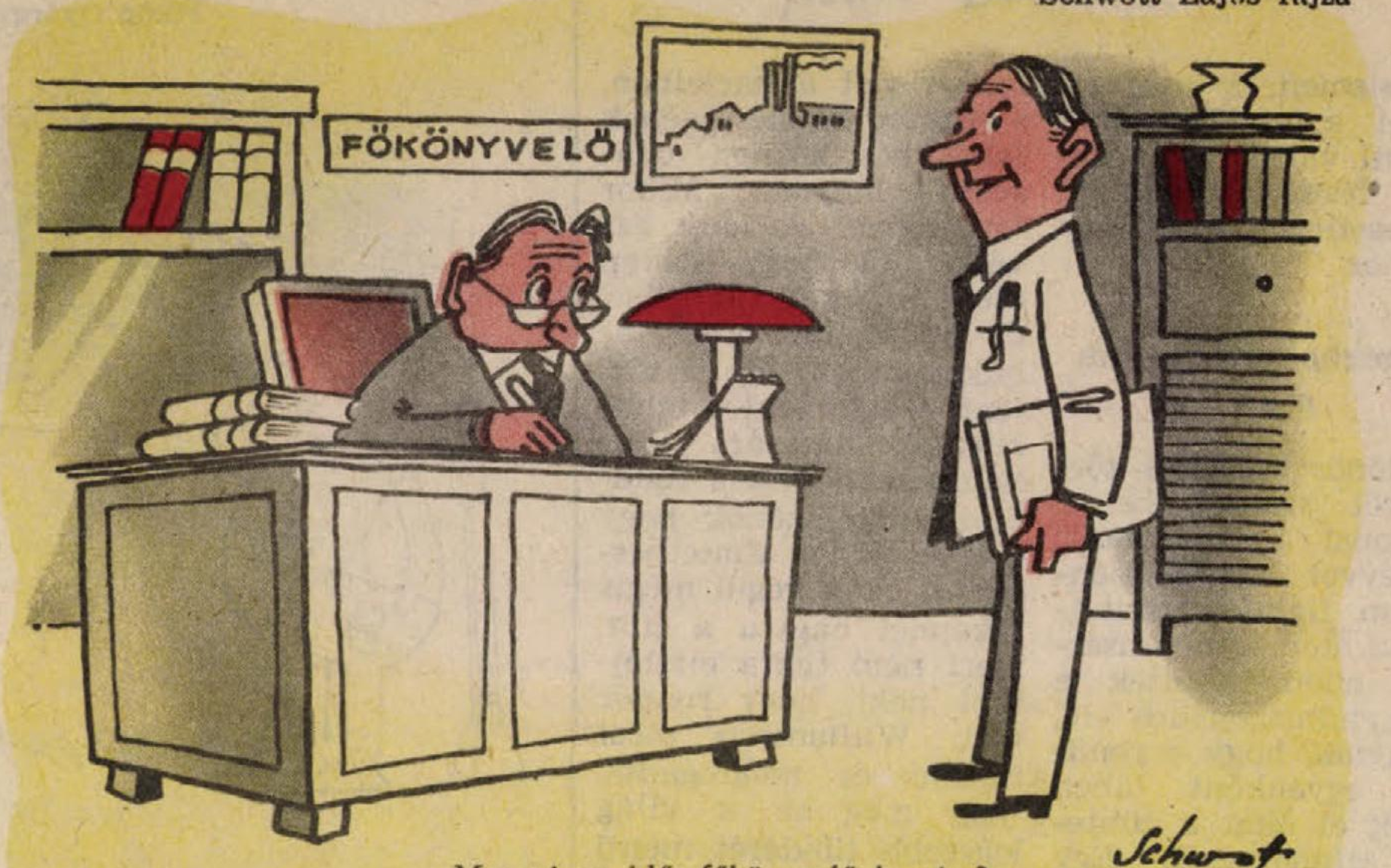
Ez a végkövetkeztetés nagy megelégedésemre szolgált, és őszinte örömmel töltött el.

Elégedettségem öröm-értéke körülbelül 4000–4500 gau egységnek felel meg.

Somogyi Pál

A szokás hatalma

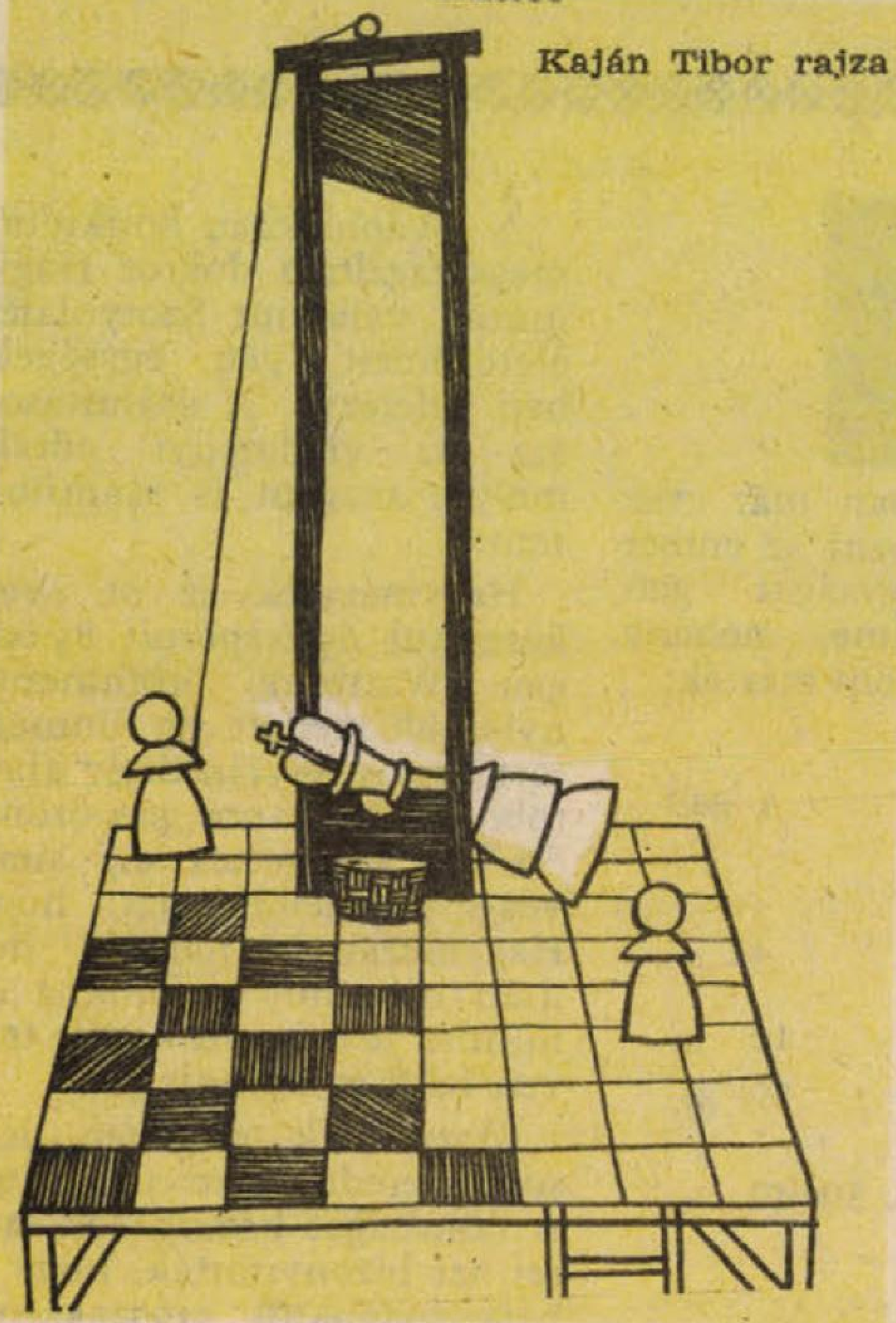
Schwott Lajos rajza

– Mennyi az idő, főkönyvelő kartárs?
– Mennyi legyen?!

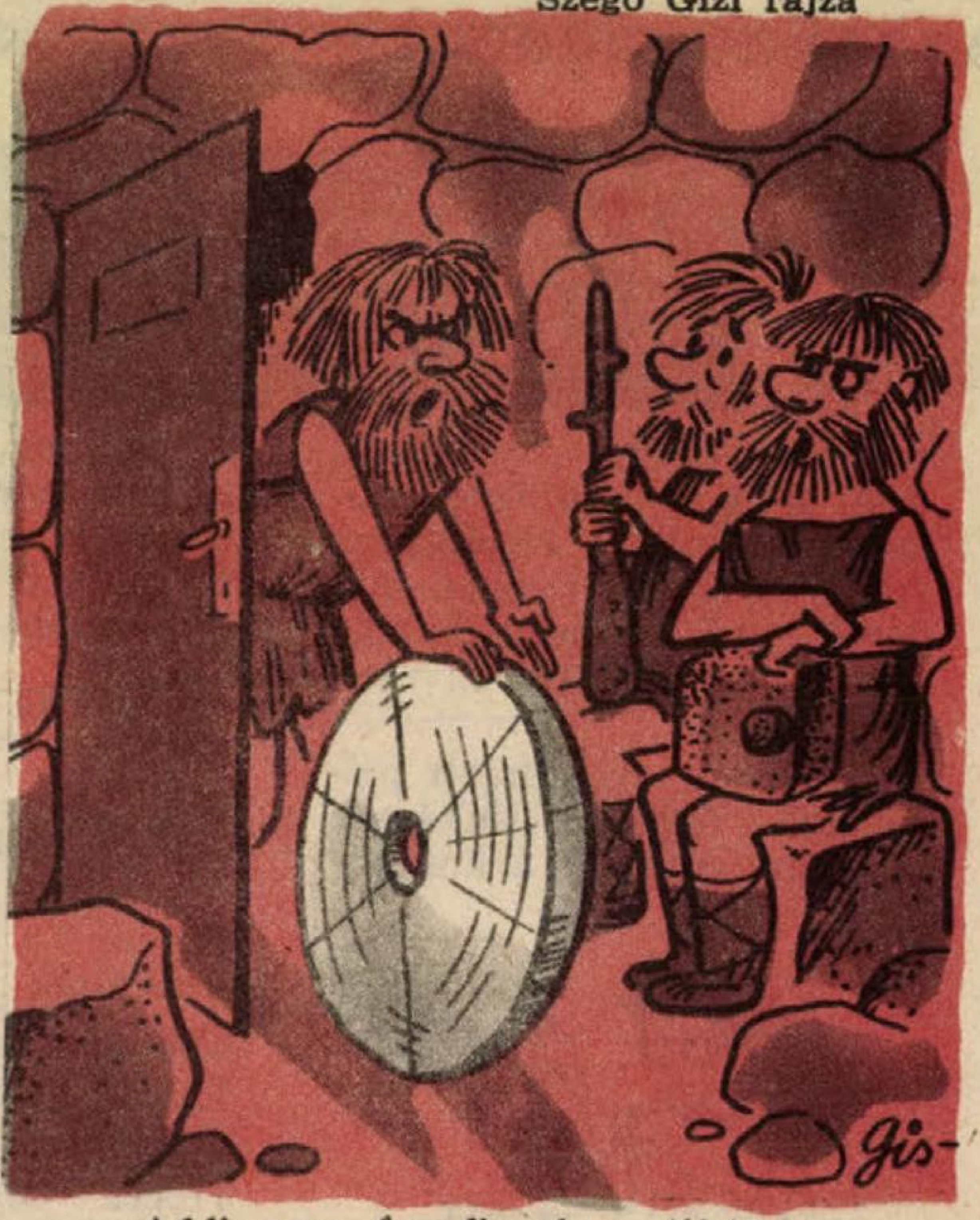
Matt

Kaján Tibor rajza

Neandervölgyi újító

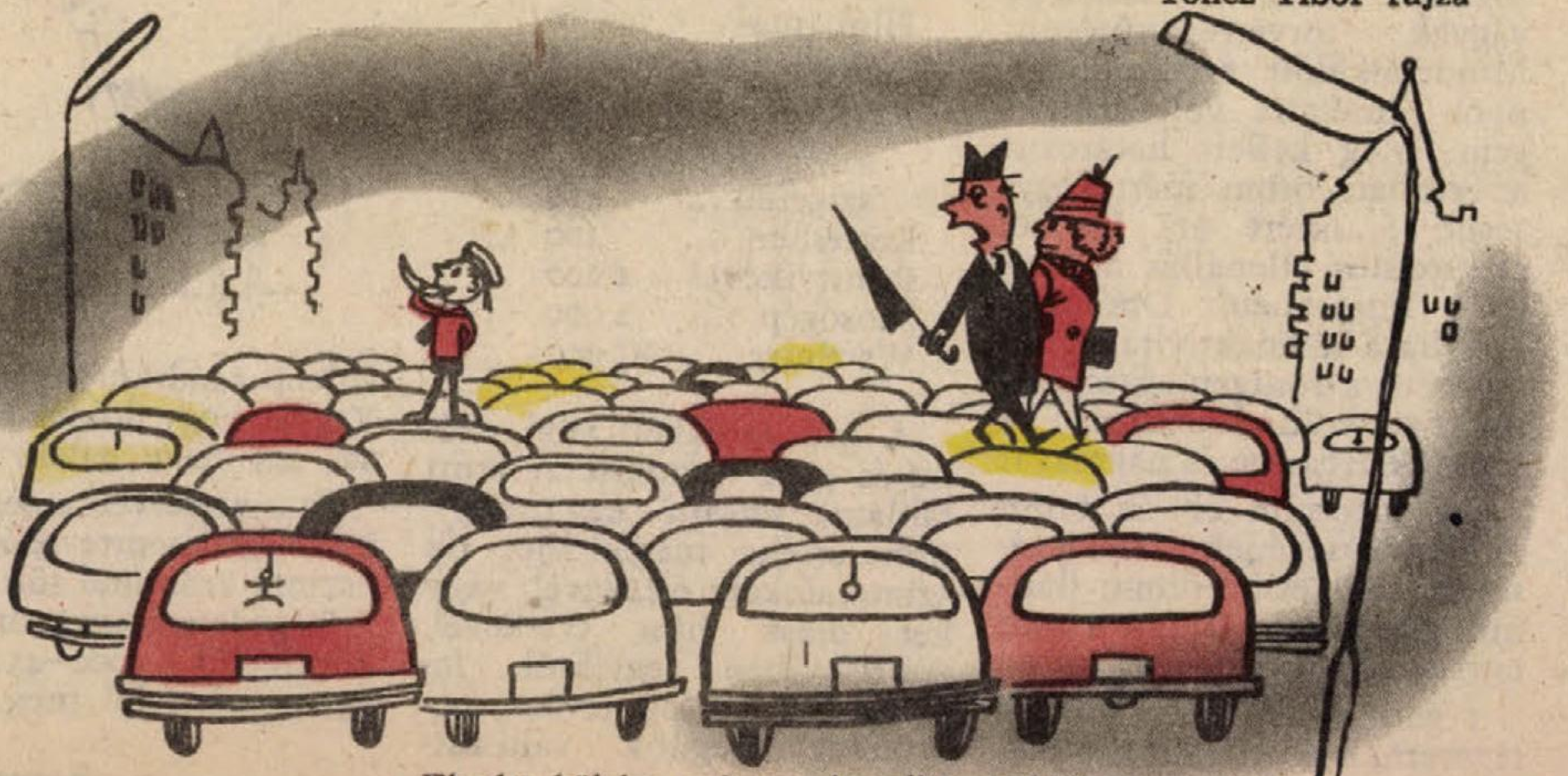
Szegő Gizi rajza

– Addig nem fogadja el az újításomat, míg meg nem kenem!

Esti séta a Körúton — a jövőben

Toncz Tibor rajza

– Ebadta kölyke, már megint elbámészkodsz!

5 órai tea

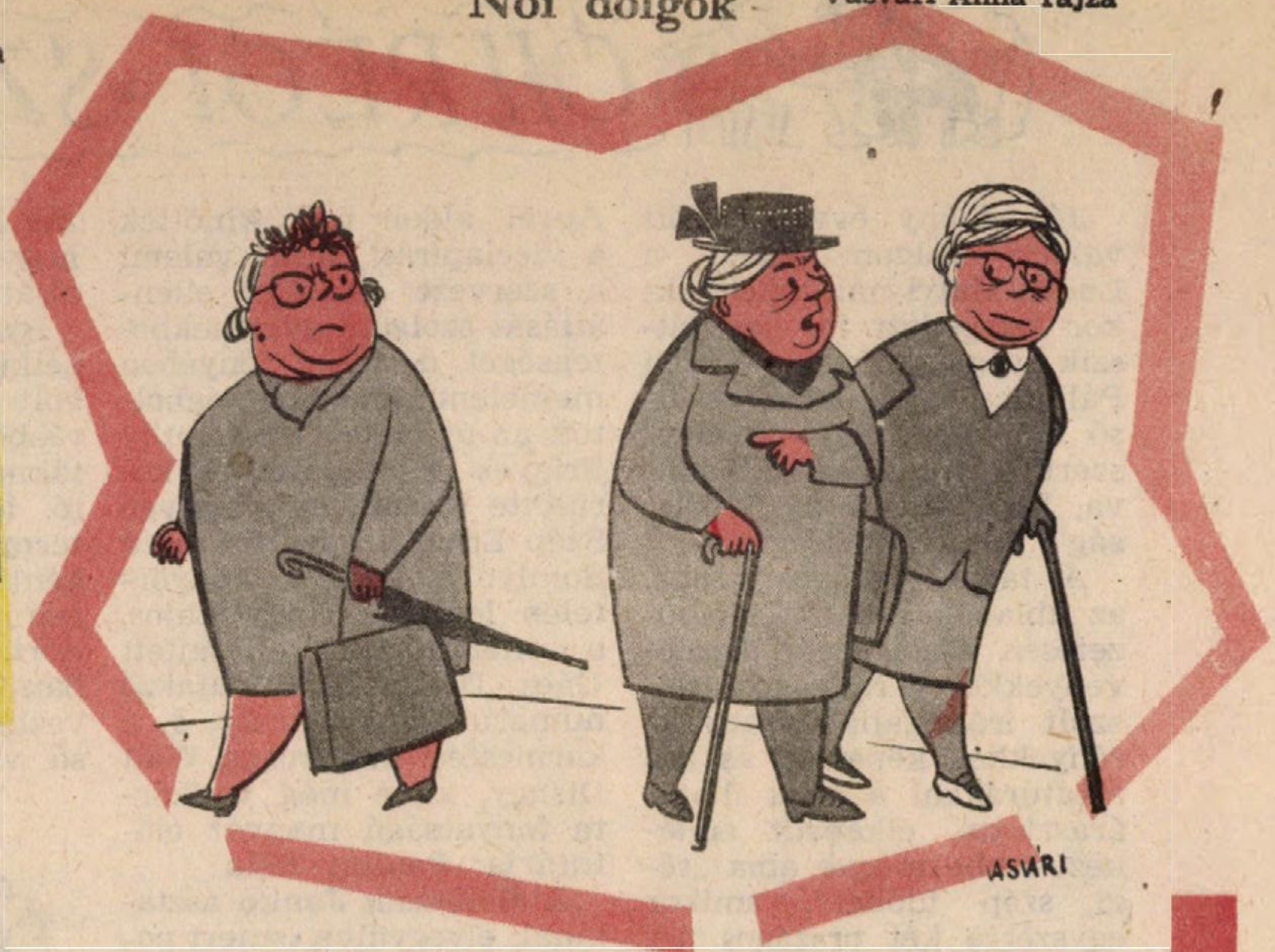
Szűr-Szabó József rajza

– Mondja, László, maga nem volt már a férjem?!

Női dolgok

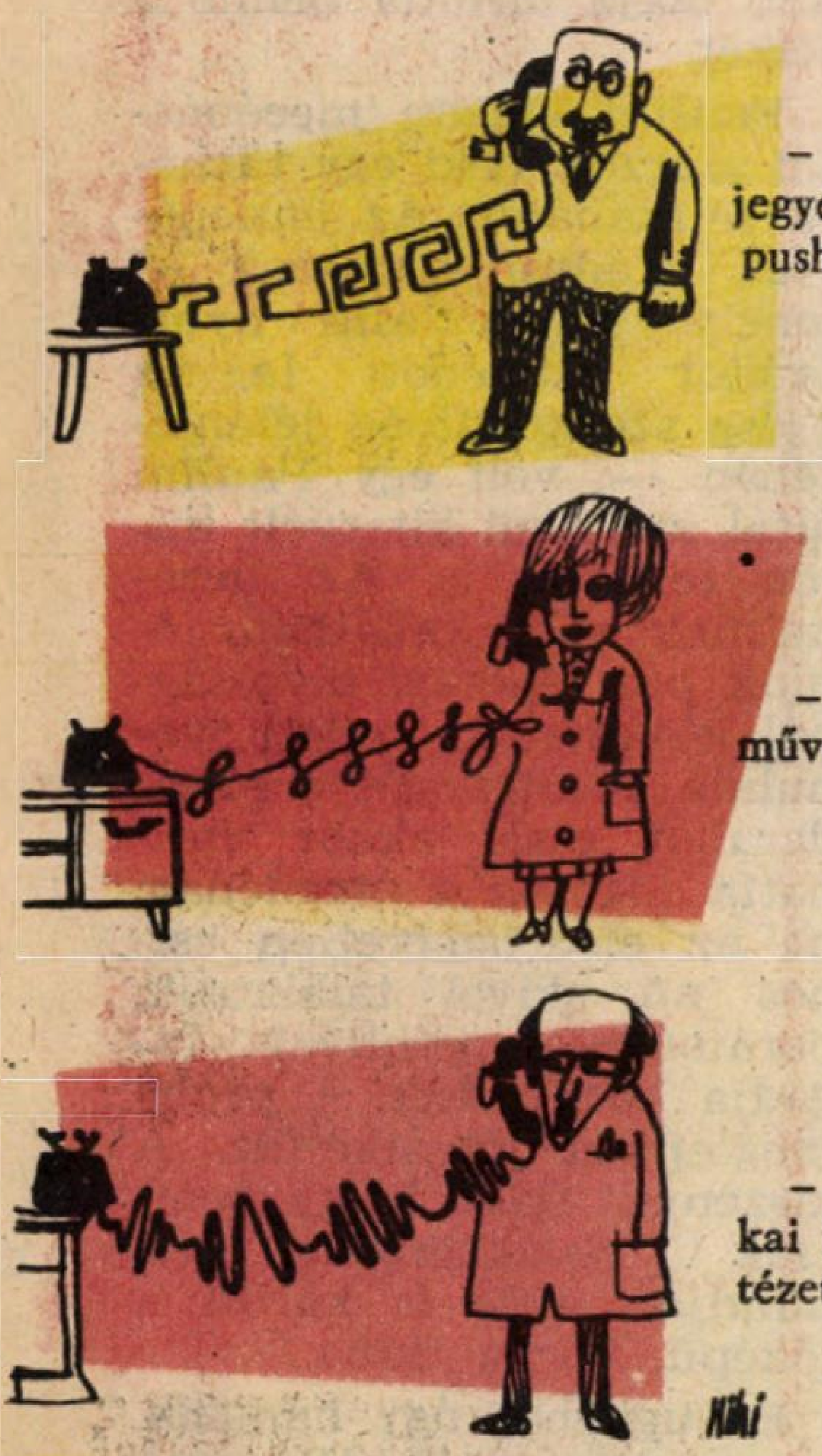
Vasvári Anna rajza

– Azért utál, mert fiatalabb vagyok nála ...

Halló!...

Hegedűs István rajza

– Kérek két jegyet az Oedipushoz.

– Itt a Népművészeti Bolt.

– Itt a Fizikai Kutató Intézet.

EGYSZERRE NEM LEHET...

Párbeszéd a futballmeccsen.

– Nézz oda, hogy várja a labdát! Ha érte megy, jó helyzetbe kerül.

– Nem ér rá. Egyszerre nem lehet kétfélét csinálni.

– Azért, mert centercsatár, néha segíthetne a védőknek is.

– Nem ér rá! Egyszerre nem lehet kétfélét csinálni.

– Nézz oda, most is kihagyott egy helyzetet!

– Nem ér rá! Egyszerre...

– Miért mondod folyton, hogy nem ér rá és egyszerre nem lehet kétfélét csinálni?

– Mert egész meccsen azzal van elfoglalva, hogy a bíróval veszekszik.

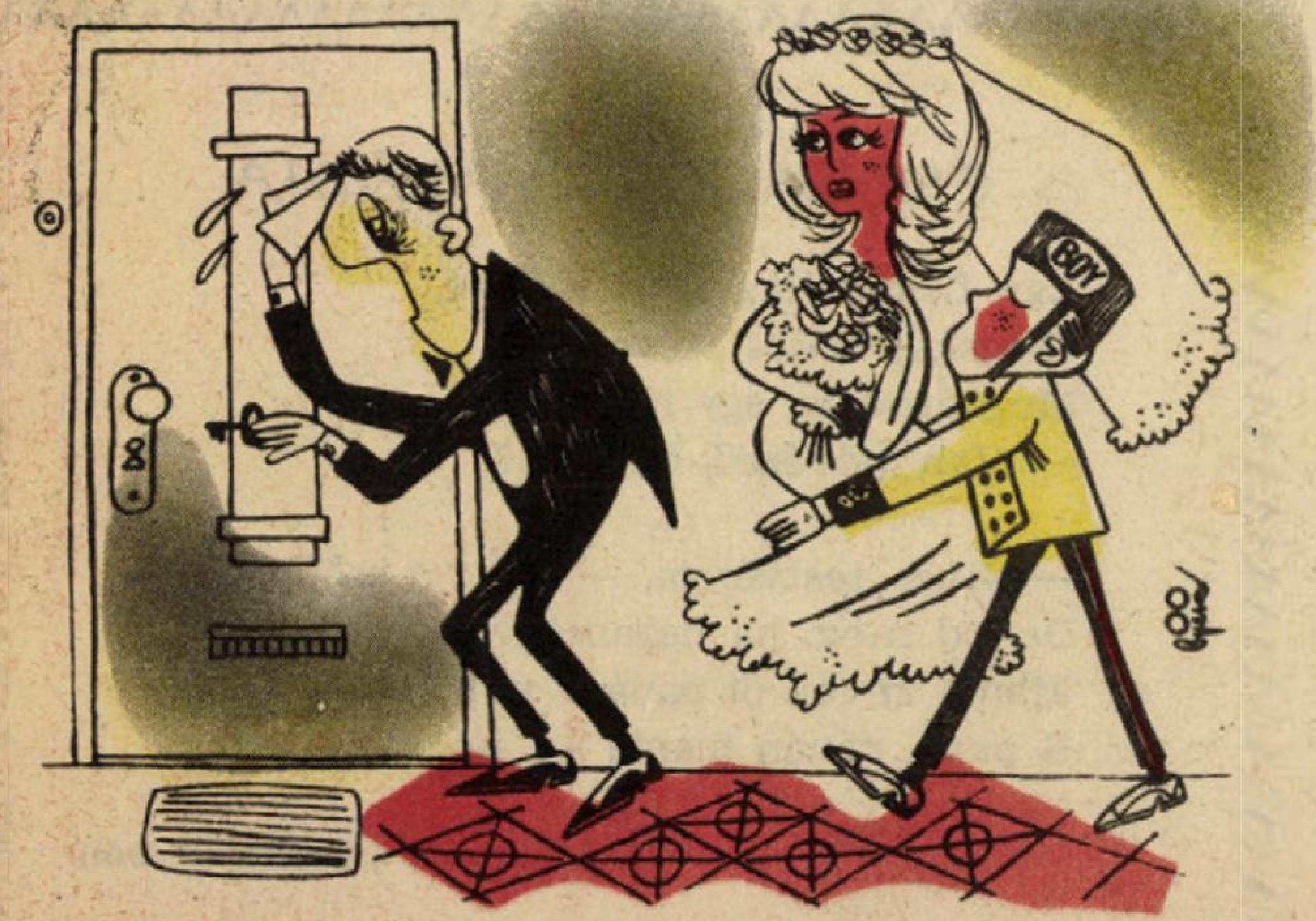
Szégyen a futás, de hasznos

Hegedűs István rajza

Tavaszi fáradtság

Balázs-Piri Balázs rajza

Éjjel a Közértben

Szegő Gizi rajza

– Az üzletet könnyebb volt kinyitni, mint ezt a nyavalyás szardíniás dobozt...

ÓH, RÉGI SZÉP IDŐK!...

Jó néhány évvel ezelőtt valami dolgom akadt a Ludas Matyi-nál, amely akkor telepedett le, úgy látszik, véglegesen, a Gyulai Pál utca egyik házának első emeletén. Egy társalgószerű várótermen áthatolva, benyitottam a „Titkárság" című helyiségbe.

A tágas, levegős szoba, az ablakok mentén lépcsőzetesen elhelyezett dísznövényekkel, a ragyogóra csiszolt íróasztallal, iratszekrényekkel, képekkel és karikatúrákkal a jólét illatát árasztotta, elképedt emlékezetembe idézve ama „régi, szép időket", amikor egyszerre két országos nevezetességű vicclap: a „Fidibusz" és a „Borszem Jankó" helyettes szerkesztője, illetve főmunkatársa voltam, az ide légvonalban mintegy másfélszáz méterre fekvő Balaton Kávéház két egymással szomszédos márványasztalánál.

Az első pillanat kápráztatában, holott akkor még nem is láttam a főszerkesztő rezidenciáját, sem a szomszédos folyosó szobasorát, azt kellett hinnem, hogy az idő valami ízetlen tréfát játszik velem, az egykori feudál-kapitalista humoristával. Mert az említett két kávéházi márványasztalon kívül mit mondhattunk akkor, több, mint fél évszázaddal ezelőtt a magunkénak? Talán azt a két „Fenntartott" feliratú réztáblát, amit a figyelmes Tihanyi bácsi, a tulaj, a szerkesztőségi tagok gyülekezési óráiban az asztalra tétetett.

Jómagam csak később, Színházi Élet-koromban jutottam egy tágasabb fürdőszobából átalakított külön helyiséghez, ahol az eltávolított kád fölé szerelt, és ottfelejtett márványtáblára arany betűkkel fölfestethettem ideiglenes sírfeliratomat:

„Itt nyugszik

Kálmán Jenő

költő, író és hírlapíró,
d. e. 9-től d. u. 2-ig."

Mégis, ha most egy képzeletbeli kalapba dobva találomra kihúzom a neveket, időnként a századeleji szellemtörténet legfényesebb egyéniségei ültek körül a Balaton Kávéház-beli két szomszédvárat. Molnár Ferenc, Heltai Jenő, Ambrus Zoltán, Gábor Andor, Szomory Dezső és Kárpáti Aurél, akkor már kinőtték a vicclapírást, mint valami a szervezet későbbi ellenállását szolgáló gyermekbetegséget, de teljes fényében megjelent már az égbolton az új meteor: Karinthy Frigyes és mellette és körülötte a szelíden mosolygó Szép Ernő, a bazaltkő arcú Somlyó Zoltán, a könyörtelen logikájú Nagy Lajos, a méltatlanul elfelejtett Gács Demeter, a patakzó humorú Nóti Károly, s a karmesteri pulpituson Walt Disney, kissé még vadkörte fanyarságú magyar előfutárja: Paulini Béla.

A Borsszem Jankó asztalánál, elvegyülve ismert politikusokkal és közírókkal, dr. Molnár Jenő főszerkesztő és Bér Dezső osztogatta a heti 10—20 koronákról szóló utalványokat Jászay Horváth Elemérnek, Szenes Bélának, Lovászy Károlynak, Mihály Istvánnak, Gosztonyi Ádámnak, Lengyel Istvánnak, a peregrinus köpenyű Mühlbeck Károlynak, a szinte még rövidnadrágos Vértes Marcellnek, az alig valamivel idősebb Major Sicunak, a Dersó (Dezső) és Kelen

nevezetű, későbbi világcégnek, Zórád Gézának, Gedő Lipótnak, Szigethy Pistának, a két Feiks-nak, Guncsernek, s egy sereg más, emlékezetemből kikopott írónak és rajzolónak.

Idáig csak két hajléktalan vicclap szerkesztőségéről beszéltem, és hol volt még a többi kolduló szerzet? A Sipulusz (Rákosi Viktor) szerkesztésében megjelent „Kakas Márton", a két zseniális Cholnokyval, Viktorral és Lászlóval, az elporosodott „Urambátyám", a borbélyműhelyek fogasain nádkeretben lógó „Mátyásdiák", az első többszínnyomású, talán saját vicceitől elpirult „Magyar Figaró", és a fene tudja még hány kérészéletű alkalmi vállalkozás. Mintha egy egész ország pártállás, érdekszövetség, beállítottság, és felekezeti hovatartozás szerint azt várta volna, hogy szünet nélkül a hónaalját csiklandozzuk.

Igazándiban csiklandozás nélkül csak keveseknek volt okuk nevetni, legkevésbé a hivatásos humoristáknak. E szánalomra méltó lényeket a folyamatos termelési kényszer időnként a humor legolcsóbb fajtája: a szójáték felé sodorta. Emlékszem e műfajban legsikerültebbnek nevezhető termékemre. Az első világháború kezdetének

melldöngető mámorában azt olvastam az „Est" hasábjain, hogy a mellettem békésen sakkozó Karinthy Frici jelenleg a galíciai fronton védi a hazát. Akkor írtam ezt a nevezetes szerkesztői üzenetet „Az Est" címére: „Vajon honnét veszi a lap harctéri riportere lelkesítő értesülését: Galíciából, vagy malíciából?"

Ma már persze tudom, hogy hajléktalanságunk igazi oka egyszerűen önköltségcsökkentés volt. A kiadók négy- és hatszobás lakásokban éltek a dúsan tejelő bankemlőkön, az állami és magánhirdetéseken, míg mi, úgyszólván valamennyien a polgári rend és fegyelem alamizsna-zsoldon tartott katonaszökevényei voltunk. Sokan az egyetem bölcsészeti karáról álltak be irodalmi szegénylegénynek, még többen a jogi karról. De akadt olyan is, például Mihály István — a „Béla, aki 28 éves" című darab későbbi szerzője —, aki a Hitelbank irigyelt pénztárnoki állását hagyta ott, hogy a heti 10 vagy 20 koronás utalványt a megdicsőültek boldogságával vegye át Paulini Béla kezéből. Nóti Károly, mint elsőéves joghallgató vetődött a Balatonba. Mindjárt ott is ragadt „szerkesztő úrnak", egy édeshumorú kis karcolat révén. Emlékszem az első kegyetlenül ordas télre, amit már közöttünk töltött, egyetlen szál kopott nyári zakójában. Csak a humor, és a tehetség fagyálló olaja tartotta benne a lelket.

Paulini valami mecénástól szerzett neki egy tűrhető télikabátot. Az ünnepélyes átadási aktusnak — amely aznap este nyolc órakor játszódott le az egész szerkesztőség jelenlétében —, volt egy Paulini által gonoszul kitervelt külön feltétele is. Az ünnepeltnek az új kabátban, tőlünk pár lépésnyi távolságból követve, ki kellett vonulnia az utcára, s a ruhadarabot csak akkor vallhatta jogosan a magáénak, ha az első ismeretlen csinos nő, akivel találkozik, barátságos mosollyal fogadja köszöntését. A próba meglepően jól sikerült. A kiszemelt fiatal hölgy nemcsak visszaköszönt, de mindjárt bele is karolt a jóképű, barna fiúba.

Ez ugyebár úgy hangzik, mint valami tündérmese? De tudni kell, hogy azokban az esti órákban, jótékony tündérek százai, sőt ezrei sétifikáltak a pesti utcákon.

Kálmán Jenő

CSILLAGOK CSALÁDJA

Egy filmcsillag kicsi lányát,
Csacska, bájos szöszikét
Megkérdezte egy riporter:
— Van nővéred, öcsiké?

— Nincs testvérem, — szólt a csöppség, —
De írd meg, ha hazamégy:
Mama révén öt papám van,
S papa révén mama — négy!

(A moszkvai „Krokodil"-ból)

Rettenetes!

Most mindjárt be kell mennem a kultúrterembe, föl a színpadra, a piros terítővel letakart asztal mögé, és megtartani a bevezető előadást. Életem első előadását.

És az utolsót.

Mert az kétségtelen, hogy az előadás olyan botrányba fullad, amilyen nem volt még a milánói Scala falai között sem. Fogalmam sincs, miről is kellene beszélnem.

Rettenetes, már visznek befelé. A terem zsong. Minden szem rámmered.

Nem is gondoltam, hogy ilyen nagy létszámú gyár ez.

Egymillió dolgozó ül velem szemben.

Kedves izék. Mik is? Tegnap este a tükör előtt még tudtam a megszólítást.

Nem, ez itt nem lehet más, mint egy lidércálom.

Mi ez itt, víz? Máris

innom kellene, de biztosan kiröhögnének. Azért is iszom. Bárcsak méreg lenne benne.

Szóval most föl kell állnom, és kissé előbbre lépni. Hasra fogok esni, és bele a súgólyukba, az biztos. Nem is volna rossz, akkor legalább eltűnök a szemük elől.

Kedves dolgozók, nem tarthatnám meg beszédemet a súgólyukból?

Milyen jó volna lent ülni a nézőtéren. Lelkem mélyén egyszerű hallgatóság vagyok én... Óh, szörnyű fátum, miért is kellett elszakadnom tőletek!

Mi volt ez a rémítő zörej? Hóhérom köszörüli bárdját?

Sajnos, nem. Én köszörülöm a torkomat, úgy látszik... Halálnál rosszabb, ami rám vár most.

Mindjárt meg kell szólalnom.

De előbb a nyakkendőmet kell megigazítanom, okvetlenül.

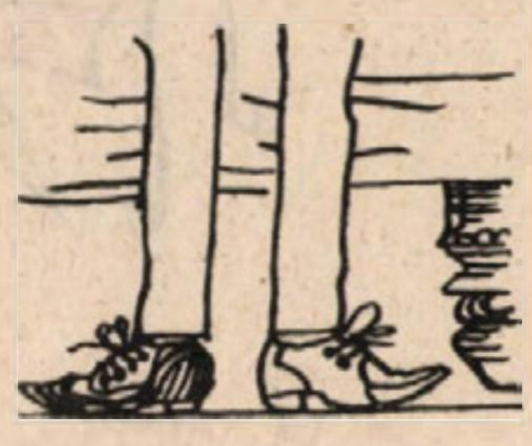
Mióta reszket így az én kezem? Biztosan lázam van.

Engedjenek el innen, én beteg vagyok! Csak nem kívánják egy beteg embertől, hogy előadást tartson? A torkom is be van dagadva valószínűleg, úgyse jön ki rajta egyetlen hang se. Tisztelt hallgatóság, tanító néni kérem, tessék engem hazaengedni az anyukámhoz! Ő lefektet engem, betakar, még a fejem búbja sem látszik ki...

De jó volna...

Mindjárt beszélnem kell. Fél percen belül kitör rajtam a pánik. Hacsak addig tűz nem üt ki a teremben.

Nem kellett volna a nyakkendőmhöz nyúlni, biztosan egyenes volt, most én ferdítettem el. És úristen, biztosan felemás cipőt vettem föl, az egyik fekete, a másik valószínűleg sárga. Vagy zöld.

És pizsamakabát van rajtam, azonkívül tüszszentenem kell...

Mi az, mit hallok? A gyár igazgatója rámmutat, és azt mondja, felkérem az elvtársat...

Biztos, hogy rámmutatott? Errefelé mutatott, de talán nem pontosan rám.

És mi az, hogy felkér? Mire kér fel? Táncolni akar velem?

Ja, felkér, hogy tartsam meg előadásomat. Igazgató elvtárs, nem lehet. Valaki, míg aludtam, csomót kötött a nyelvemre.

Tegnap ilyenkor milyen boldog voltam. Nyugodtan ültem a klinikán, a fogorvosi székben, barátságosan berregett szájamban a fúrógép...

Mi az, már beszélek?

— Kedves elvtársak, nagy örömmel jöttem el megtartani ezt az előadást...

Dunai Ferenc

LE A BÜROKRÁCIÁVAL!

KERESET

Mostanában mind gyakrabban gondolok arra, hogy gyorsan elszáll a termékeny férfikor, s már itt is állok kiérdemelt nyugdíjazásom küszöbén. Mivel is fogom majd akkor szerény nyugdíjamat feljavítani, hogy még kellemesebbé tegyem napsugaras aggkoromat!

A biztosító erősen ajánlja, hogy kössek vele nyugdíj-kiegészítő biztosítást. Mások szerint többet ér majdan egy könnyű elfoglaltságot vállalni, mely a szellemet és a fizikumot egyaránt ébrentartja.

A napokban végre eszembe jutott egy kitűnő ötlet, hogyan fogok én, mint aggastyán, derűs gondtalanságban élni. Már a mostani perctől fogva kijárogatok az Ecseri-piacra, s valahányszor csak egy kimustrált nyilvános telefonkészüléket találok ottan, tüstént megveszem. A szerkezetét odahaza kidobom, mert csupán a kazettájára lesz szükségem, melyet szép fényesre dukkózok, s a tantusz-bedobónyílást különlegesen ragyogóra szidolozom. Talán nyolcvan-száz készüléket is összegyűjthetek az évek során, mind csillogni-villogni fog, mint az új.

Nyugdíjazásom előestéjén azután széthordom készülékeimet a városban, s felszerelem őket arra alkalmas helyeken, éttermekben, pályaudvaron, középületekben. A készülékek szemre igen tetszetősen mutatnak majd, külsőre nem árulják el, hogy ezek az én saját, telefon-perselyeim. A nagyközönség a készülékeimhez járul majd, bedobja érméjét, s az összegyűlik a doboz alján. Én pedig, derűs aggastyán, minden héten végigjárom perselyeimet, s az érméket eladom egy trafikos orgazdának.

Egy percre megkörnyékezett a csábítás ördöge, s azt ajánlotta, már most szereljem fel készülékeimet. De visszautasítottam. Míg erőm teljében vagyok, nem élek vissza a könnyű kereset lehetőségével.

Az ilyen persely-telefonok addig csak maradjanak a Postahivatal kezelésében.

S. P.

PANASZOS VENDÉG

Minap a szerkesztőségben ücsörögtem. Úgy dél felé halk kopogás hallatszott, majd kisvártatva egy galambősz bácsika somfordált be az ajtón.

— Jehova vagyok — mutatkozott be félénken. — A jóisten — tette hozzá magyarázólag. — Ha volna a szerkesztő elvtársnak néhány perce...

— Tessék helyet foglalni — invitáltam udvariasan. — A rendelkezésére állok. — És én is leültem.

— Egy kis baj van — köhécselte.

— No persze, akadnak még hiányosságok, de azért vagyunk, hogy felszámoljuk őket. Csak meséljen el mindent szép sorjában! — Papírt meg ceruzát halásztam elő. Még egész jó kis riport keredhet a dologból.

S az aggastyán beszélni kezdett. Körülményesen előadta, hogy azelőtt az összes panaszok őhozzá tartoztak, de valami átszervezés következtében, amiről ott tulajdonképpen meg sem kérdezték, kialakult a panaszkodásnak egy merőben újfajta, széleskörű szervezete, ahol ő, úgymond szinte teljesen fölöslegessé vált.

Tudniillik ma a lakosság észrevételeit, külön hivatalok intézik, számtalan tisztviselővel. Vannak népi ellenőrök, panaszkönyvek, panaszirodák.

Elemében volt. Hosszú ideje spórolhatott erre az alkalomra. Végre kedvére kisiránkozhatja magát.

— Azelőtt, ha az ember bement a fűszereshez, legelőször az tűnt fel, hogy liptai ötér, ma az, hogy hová kell megírni a reklamációkat!

A hangjából némi irigység csengett ki:

— Elismerem, a decentralizációnak is megvannak az előnyei, de azért nem helyes a régi kipróbált specialistákat csak így ukmukfuk félreállítani...

Ekkor véletlenül a karomra pillantottam, s meghűlt bennem a vér. — Háromnegyed egy!!! Pedig ma krémes van. A múlt szerdán is egy óra körül érkeztem az ebédlőbe és a krémes már elfogyott. Kiszúrták a szemem egy angolkóros búrkiflivel. Ezt nem lehet rendszeresíteni!! A táplálkozás mindennél fontosabb.

Így szóltam hozzá.

— Nagyon érdekes, amit mond. Rendkívüli öröm a számomra, hogy pont engem tisztelt meg bizalmával, de sajnos az ilyen természetű ügyekben nem én diszponálok. — Azzal átküldtem Lajoshoz a levelezésbe.

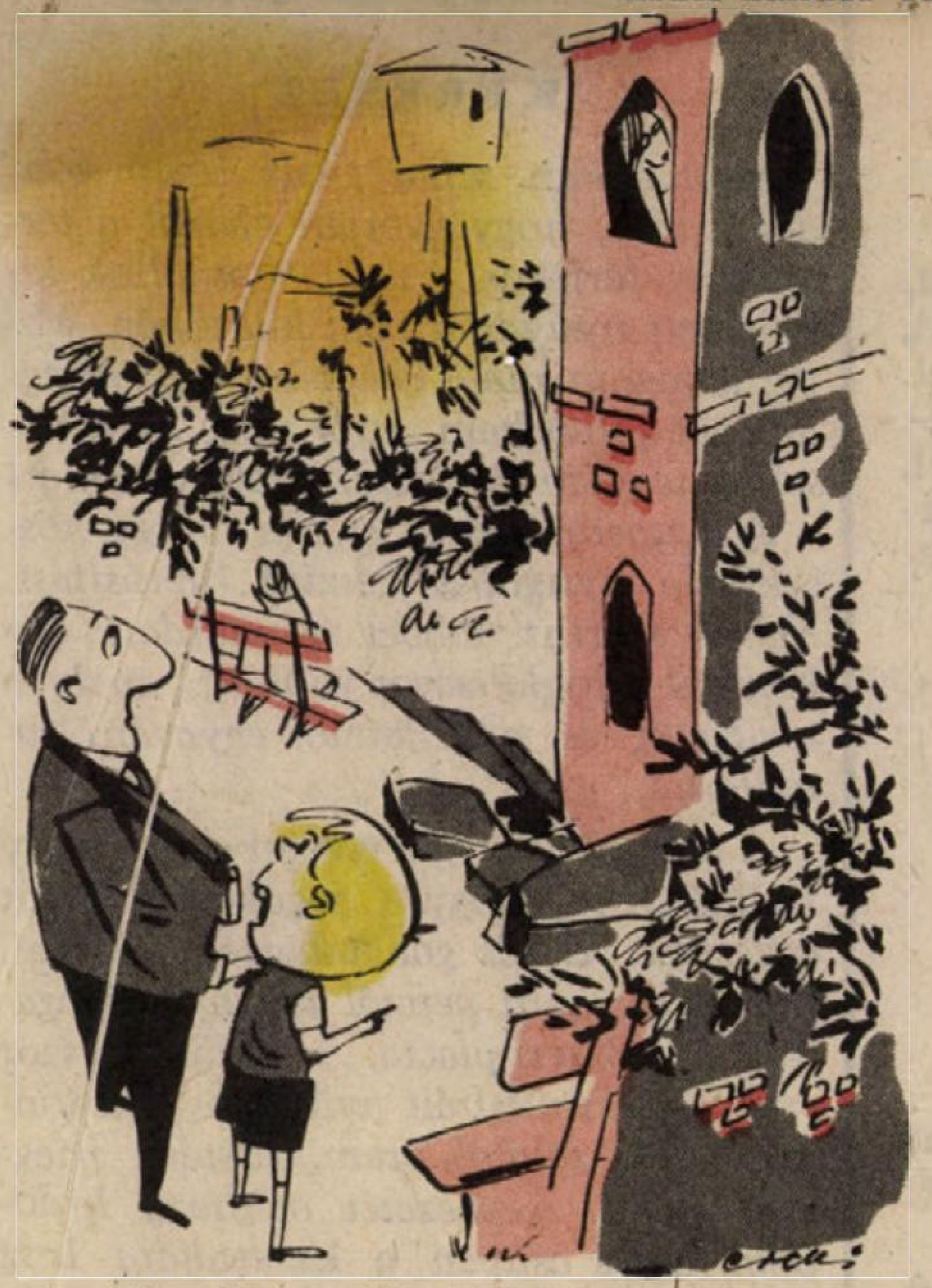
Mondja meg az öregnek ő, hogy panaszával nem tudunk foglalkozni.

Dalmáth Ferenc

SÉTA A SZIGETEN

A romoknál

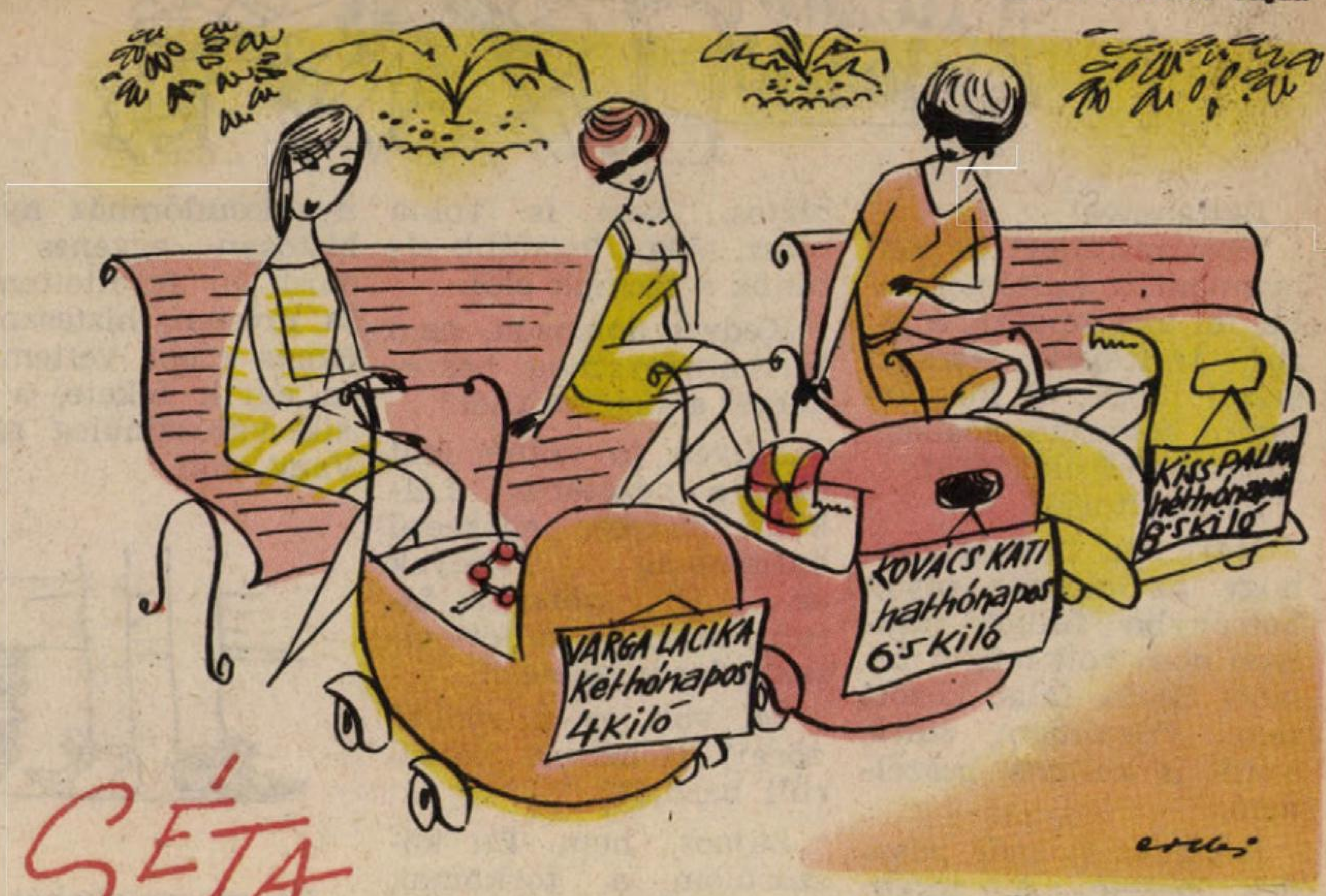
Erdei Sándor rajza

– Mondd, apu, itt is aluljáró épül?

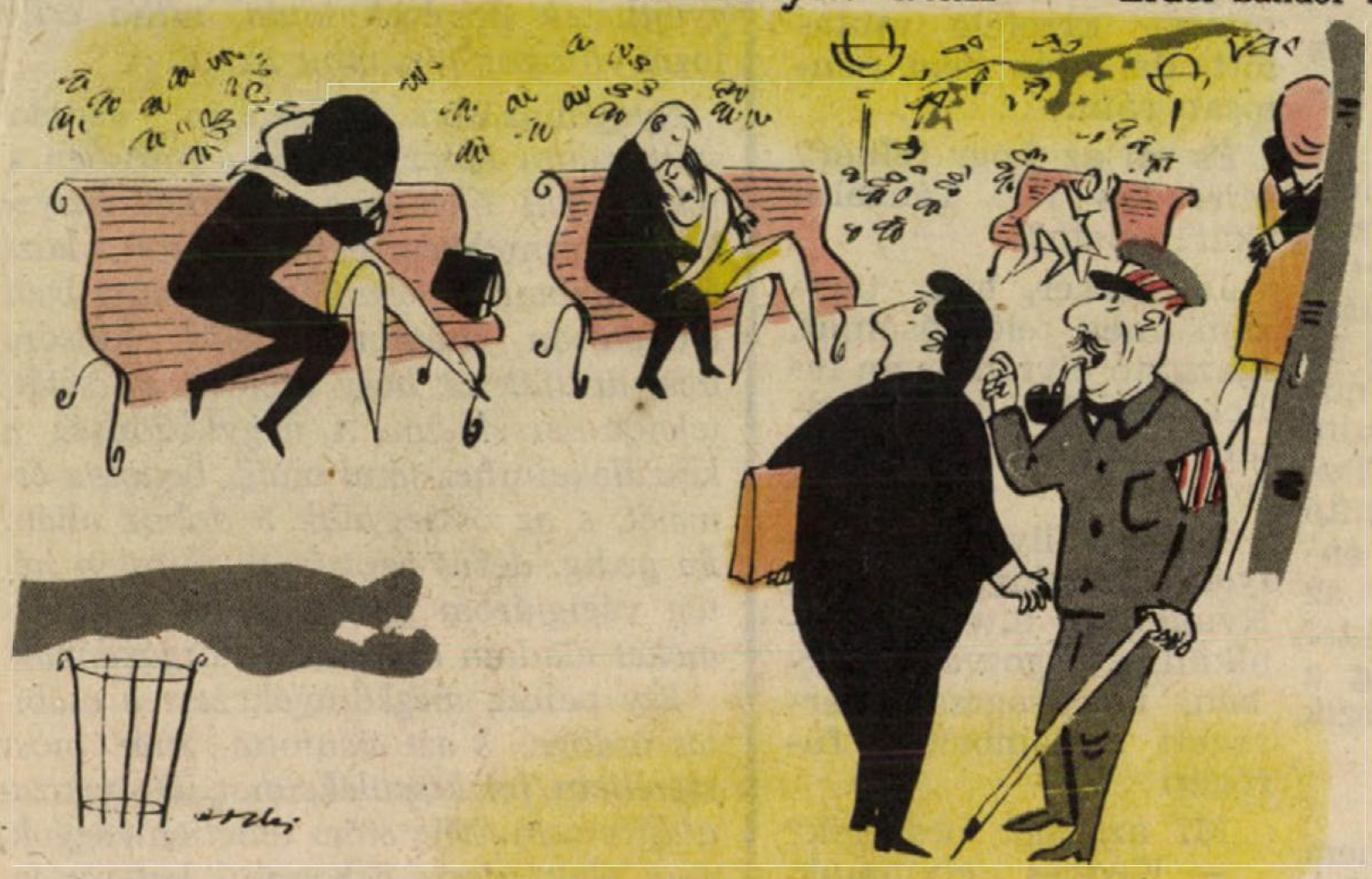
Primőr-kiállítás

Erdei Sándor rajza

Alkonyat után

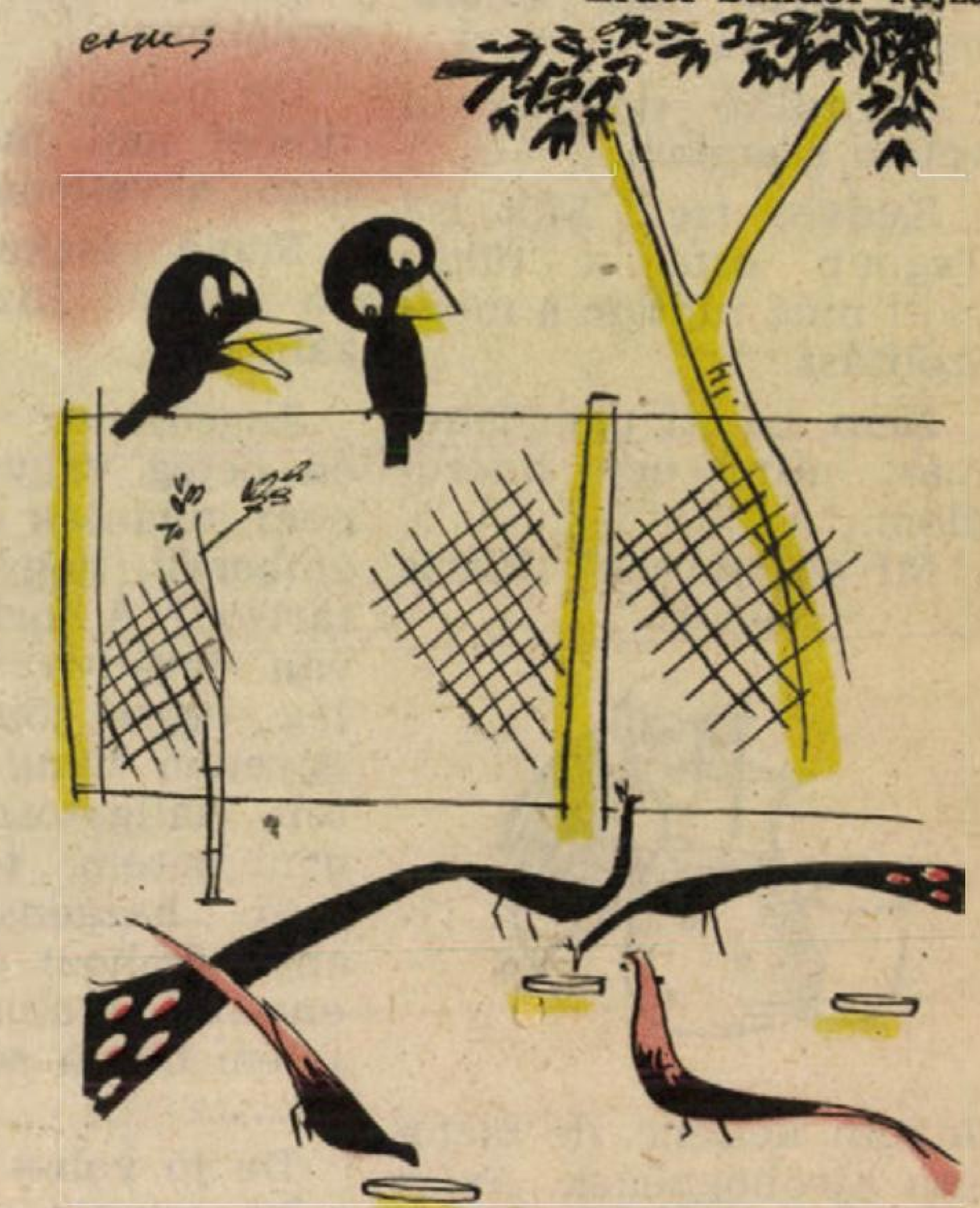
Erdei Sándor rajza

– Higgye el, nekünk a TV nem jelent konkurrenciát.

A kis állatkertben

Erdei Sándor rajza

– Könnyű nekik, státuszban vannak...

Pesti tudósítónktól

Dosztojevszkij orosz íróval találkoztam a minap. Nagyon leverten nézegetett maga elé, kezében az „Élet és Irodalom" egyik számát szorongatta.

— Mi baj, Fjodor Mihajlovics? — kérdeztem tőle.

— Ne is kérdezze, László Lászlovics. Nézze, mit írt rólam a Pali bácsi!

Odabökött az ujjával Szabó Pál cikkére, amelyet Barsi Dénesnek intézett. A cikkben többek között ez állt:

„Dosztojevszkij próbálta meg a világirodalomban, hogy regényalakjait tökéletes külső és belső formában megmutassa, nagy dolog is, tagadhatatlan, de az eredmény mégis szánalmas. Mert, csak úgy odavetve, egy fa sincs műveiben. Hogy lehet embert megrajzolni fa nélkül?"

— Hm — mondtam —, hát így állunk! Eh, te! — tettem hozzá, csak úgy szórakozottan.

Az íróból már ömlött a panasz:

— Tudom, hogy irodalmi működésem szánalmas. Könyveimből hiányzik a gondolat, a mondanivaló, a feszültség, hiányoznak az események, a jellemek. De a fák nem hiányoznak.

Találomra felütötte a „Bűn és bűnhődés" első kötetét. A 70. oldalon ez olvasható: *„A fák zöld lombja, az üde levegő jótékonyan hatott szemeire..."* A következő oldalon: *„...messze az égbolt szélén feketéllik az erdő..."*

Elkeseredetten csapta össze a könyvet és így kesergett:

— Most mit csináljak? Válasszak ki egy fát a műveimből, és kössem föl rá magamat?

Én is tanácstalan voltam. Szánalmasan tanácstalan.

*

Már Einstein megállapította, hogy az órák hol sietnek, hol késnek, aszerint, hogy milyen sebességű rendszerben mutatják az időt. Ez az oka annak, hogy az emberek gyakran szidják az órájukat. Bizonyára mindenki örömmel fogadja a hírt, hogy elkészült az atomóra prototípusa, s azt állítják róla, hogy csak 1271 év alatt mutat 1 másodperc eltérést. Persze, ezt csak a gyakorlat tudja bebizonyítani. Majd meglátjuk!

f. l.

LUDAS MATYI — SZATIRIKUS HETILAP

Főszerkesztő: Tabi László. — Szerkesztő: Földes György. — Művészeti szerkesztő: Toncz Tibor.
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat. — Felelős kiadó: Csollány Ferenc. — Szerkesztőség: Budapest, VIII., Gyulai Pál utca 14. — Tel.: 335—718. — Kiadóhivatal: VIII., Blaha Lujza tér 3. Tel.: 343—100, *142—220 — 63.2510 — Kossuth Nyomda, Budapest. — Terjeszti a Posta Központi Hírlapiroda. Tel.: 180—850.
INDEX: 25504